CUMA
28
MART
1941

TAN EVİ
İSTANBUL, Ankara Caddesi 102
TELGRAF: TAN, İSTANBUL
TELEFON: 24310, 24318, 24319
ALTINCI YIL — No. 2013
5 KURUŞ

TAN

GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİ

Dünya muharrirlerinden tercüme serisi: 44
MAKSİM GORKİ
BENİM ÜNİVERSİTELERİM
Türkçeye çeviren: HASAN ALİ EDİZ
Fiyatı 50 kuruş
REMZİ KİTABEVİ

Ş. Günaltayın ikinci Konferansı

"Biz Memleketimizi Harbe Sokmak İstemiyoruz, Sulhü Seviyoruz. Fakat, Yakın Şark Harp Sahası Olursa Bunun Mes'uliyeti Bizim Olmıyacaktır.,

Büyük Millet Meclisi Reis Vekili Şemsettin Günaltay, ikinci konferansını dün Eminönü Halkevinde vermiştir. Konferansın bir hulâsasını ikinci sayfamızda bulacaksınız. Bu resimde, konferansçıyı ve salonu dolduran dinleyici kütlesini görüyoruz.

Belgrad'ta Hükûmet Darbesi

Genç Kral İkinci Petro Memleketin İdaresini Ele Aldı

General Simoviç Bir Millî Birlik Kabinesi Kurdu, İşe Başladı

Prens Paul Kaçtı, Eski Başvekil İle Hariciye Nazırı da Tevkif Edildiler

Yugoslav Halkı Her Tarafta Sevinç Tezahüratı Yapıyor

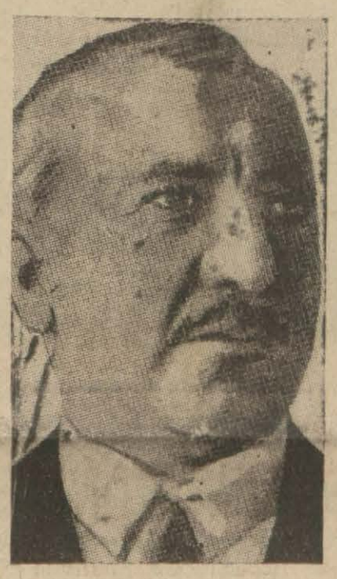

Hariciye Nezaretine getirilen NINTCHITCH

Belgrad, 27 (A,A,) — Belgradda yapılan askeri hükûmet darbesi bu sabah saat iki buçukta olmuştur. Prens Paul'un, Kent duşesinin hemşiresi olan zevcesiyle birlikte memleketi terkettiği zannedilmektedir. Vilâyetlerdeki vaziyet hakkında henüz malûmat yoktur.

Kralın beyannamesi

Belgrad, 27 (A.A.) — Kral ikinci Petro'nun beyannamesinin metni şudur:

Hırvatlar ,Sırplar, Slovenler,

"Milletimiz için pek nazik olan şu anda iktidarı bizzat elime almıya karar verdim. Bu kararın isabetini takdir eden Naipler, kendiliklerinden derhal istifa etmişlerdir. Sadık ordu ve donanma emrime âmade olduğunu hemen bildirmiş ve emirlerimi tatbika başlamıştır. Bütün Sırpları, Hırvatları ve Slovenleri tahtın etrafında birleşmiye davet ederim. Bu vahim zamanlarda dahilî nizamı ve haricî sulhü muhafaza etmek için en emin vasıta

(Sonu: Sa 5; Sü 5)

Churchill Müzaheret Vadediyor

"İstiklâlini Müdafaa İçin Yugoslavya'ya Yardıma Hazırız,,

"Böyle Bir Hükûmet Amerikadan da Tam Müzaheret Görür,,

Berlin Şiddet Gösterirse Bu Hareket Belgrad'ı İngiltereye Yaklaştıracak

Almanyanın Karar Vermekte Tereddüt Ettiği Zannediliyor

Londra, 27 (A.A.) — Başvekil Churchill Muhafazakâr Fırkasının bugünkü toplantısında irad ettiği nutukta Belgratta cereyan eden son hâdiselerden de bahsetmiş ve şunları söylemiştir:

"Şu anda size ve bütün memlekete verecek mühim haberlerim vardır. Bu sabah Yugoslav milleti kendi ruhunu tekrar bulmuştur. Belgratta bir ihtilâl olmuş ve dün imzaladıkları mukavele ile memleketlerinin şeref ve hürriyetini satan nazırlar tevkif edilmistir. Bu vatanperverane hareketi mücadeleci ve cesur bir milletin feveranı doğurmuştur. Bu milletin zimamdarlarının zaafı, mihver devletlerinin entrikaları kendilerini memleketlerine ihanete sürüklemiştir. Yugoslav vatanının tamamiyet ve hürriyetini müdafaa edecek bir Yugoslav hükûmetinin kurulmasını ümit edebiliriz. Bu ümidimi aldığım haberlere istinat ettiriyorum. Böyle bir hükûmet, Büyük Britanya İmparatorluğunun

(Sonu: Sa 5; Sü 4)

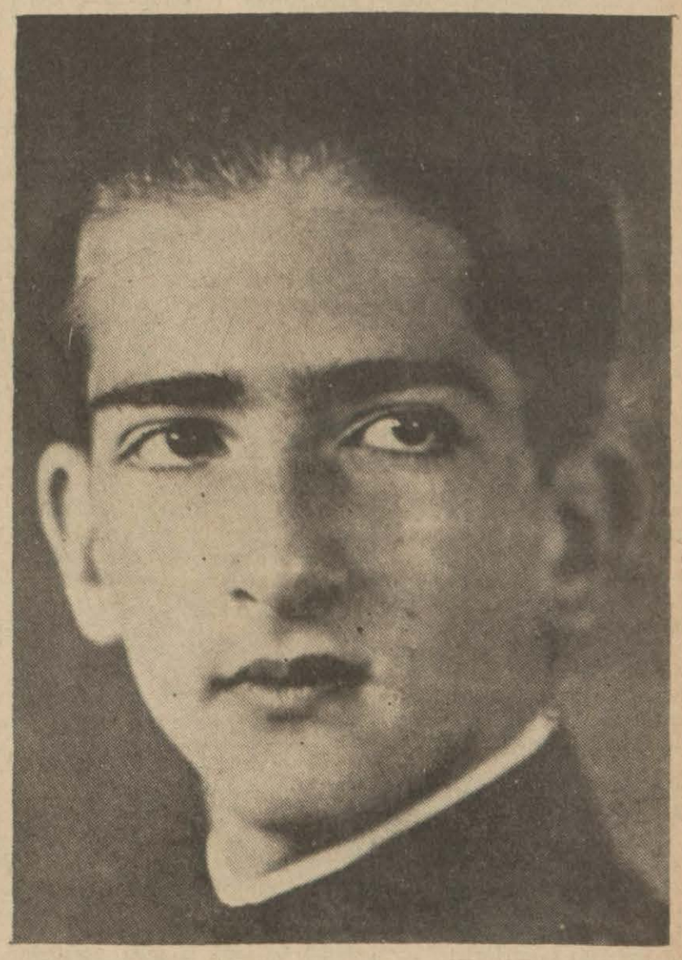

YUGOSLAVYANIN GENÇ KRALI IKINCI PETRO

Deniz Harbi

Churchil'in Katî, Sarih Beyanatı

"Atlantik Muharebesi Birkaç Ay İçinde Mutlaka Kazanılacak,,

Londra, 27 (A. A.) — Churchill, muhafazakâr partisinin bir toplantısında Atlantik muharebesini bahis mevzuu yapmış ve bu muharebenin bir kaç ayda kazanılacağına itimadını bildirmiştir. Churchill demiştir ki:

"Gıda maddelerimiz, mühimmat ve her neviden Amerikan yardımının gittikce artan miktarlarda bize varabilmesi için, bu muharebenin kazanılması lâzımdır. Bu muharebe, deniz üstü korsan gemilerine, adalarımız etrafına gelmek üzere Fransız ve Norveç sahillerinden her gün gizlice kalkan tayyarelere ve denizaltı gemilerine karşı yapılmak-

(Sonu: Sa 5; Sü 3)

Çifte Zafer

Harrar ve Keren Dün Zaptedildi

Şarkî Afrikanın Bu İki Mühim Şehri de İngilizlerin Eline Geçti

Kahire, 27 (A.A.) — Habeşistanın Adisababadan sonra ikinci mühim şehri olan Harrar'ın zaptedildiği bu akşam resmen bildirilmiştir.

★

Kahire, 27 (A.A.) — Keren'in düşmüş olduğu bu akşam resmen bildirilmiştir.

İngiliz resmî tebliği

Kahire, 27 (A.A.) — Umumî karargâhın tebliği: Keren'de kıtaatımız yeni kazançlar kaydetmiş ve bir kaç mukabil hücumu tardederek bir miktar esir almışlardır. Esirler arasında bir livanın bütün bir kurmay heyeti de mevcuttur.

(Sonu: Sa 5; Sü 4)

Yugoslavyada Mihvere Muhalif Yeni Hükûmet

Yeni Yugoslav kabinesi, heyeti umumiyesiyle, mihvere iltihak aleyhinde bulunan kimselerden mürekkeptir. Şu halde yeni kabinenin siyaseti de Yugoslavyanın istiklâl ve tamamiyetini korumak, mihvere girmemek, icap ederse silâha sarılarak vatanın istiklâlini müdafaa etmek olacaktır. Yugoslav milleti bu hareketiyle istiklâline ne kadar bağlı olduğunu isbat etmiştir.

M. Zekeriya SERTEL

Yugoslav milletinin üçler paktına karşı duyduğu isyan, sokak nümayişlerinden, ve protestolardan sonra, nihayet bu paktı imzalayanları hükûmet başından atmakla son ifadesini bulmuş oldu.

Yugoslavyanın Mihvere girmesini imzalayanlardan Prens Paul ortadan kaybolmuştur. Bazı rivayetlere göre kaçmış, bir rivayete göre de katledilmiştir. Başvekil Tsvetkovitch ve arkadaşları istifaya mecbur edilmiş, hattâ bir rivayete göre tevkif olunmuşlardır.

Almanyanın en büyük hatası, kuvvetine mağrur olarak, küçük milletlerin millî duygularına hürmet etmiye lüzum görmemesidir. Versailles muahedesi ile Alman millî izzeti nefsinin kırılmış olmasına karşı isyan duyan Almanya, başka milletlerin de ayni derecede millî duygulara sahip olduğunu unutmuştur. İşte bu hata bugün Yugoslavyada gördüğümüz aksülâmeli doğurmuştur.

Yugoslavya, coğrafî vaziyetinin nezaketine rağmen, daima istiklâl ve tamamiyetini muhafazadan baska bir gaye takip etmemiş, yukardan gelen istilâ selini bitaraflık siyaseti ile durdurabileceğini ummuştur. Fakat nihayet Berlinin tazyiki karşısında hudutlarının ve istiklâlinin temin edilmesi sartiyle Mihvere iltihaka razı olan Tsvetkovitch hükûmeti, süphesiz memleketini üçler paktına sokmaktan vicdanen muzdarip olmuştur. Nitekim, imza merasiminde hazır bulunan ecnebî muhabirler, Yugoslav başvekilinin o gün pek dalgın olduğunu, vesikaya imza koymak üzere ma-

(Sonu: Sa 5; Sü 2)

İş Bankası Umumî Hey'eti Toplandı

Mevduat 51,645,575 ve Tasarruf Hesapları 18,717,643 Liraya Baliğ Olmuştur

Ankara, 27 (A. A.) — Türkiye İş Bankasının hissedarlar alelâde ve fevkalâde umumî heyetleri, bugün sıra ile Banka idare meclisi reisi Ahmet Nesimî Sayman'ın reisliğinde ve hükûmet komiseri huzurunda toplanmıştır. Hissedarlar alelâde umumî heyeti toplantısında müessesenin 17 inci iş yılına dair idare meclisi raporu ile mürakipler raporu, 31 Birincikânun bilânçosu, kâr ve zarar hesabı okunarak tasvip olunmuştur. C. H. Partisini temsilen toplantıya iştirak eden Tevfik Fikret Sılay, idare meclisi raporu münasebetiyle söz alarak müessesenin 1940 yılı faaliyetinden ve elde ettiği neticeden hissedarların iftihar duyduklarını söyliyerek takdirlerini ifade eylemiştir.

İdare meclisi raporunda da tebarüz ettirildiği veçhile, 1940 yılında Türkiye İş Bankasındaki mevduat hesapları bir yıl evvelinе nazaran 3,698,974.87 lira fazlasiyle 51,645,575.50 liraya, tasarruf hesapları da bir yıl evveline nisbet 1,185,098.37 lira fazlasiyle 18,717,643.03 liraya yükselmiştir. Bu suretle bankadaki tevdiat hesaplarının umumî yekûnu 1940 yılı sonunda 70,363,218.53 lirayı bulmuştur. Müessesenin 1940 yılı lüzumlu görülen karşılıkları safi kâr ayrıldıktan sonra 1,032,385.10 liradır. Hissedarlar umumî heyetinin verdiği karara göre, 16 numaralı kuponlar mukabilinde tamamı ödenmiş beher on liralık hisseye net olarak bir lira tevzi edilecektir. Tevziata 15 Nisan 1941 tarihinde başlanacaktır. 1940 yılı kârından ayrılan mikdar ile bankanın ihtiyat akçesi 4,164,580 lirayı bulmuştur.

(Sonu: Sa 5; Sü 1)

Jivlyela Sırbiya, Jivio Mladi Kraly

Yazan: Aka Gündüz

Milletinin selâmeti uğurunda canını veren kahraman Kral müteveffa Aleksandr artık mezarında rahat ve emin olarak ebedî uykusuna devam edebilir. Çünkü Yugoslavya beş yıldanberi düşürüldüğü kâbustan kendini kahramanca bir darbe ile uyandırmıştır. Şimdi karşımızda bin yıllık tarihinde olduğu gibi dimdik bir millet vardır, ve o millet Türkiyede olduğu gibi kendi genç şeflerinin etrafında bir çelik külçesi halinde toplanmıştır.

Yugoslavya lâyık olduğu Krala, lâyık olduğu hükûmete ve lâyık olduğu hürriyete kavuşmuştur. Bu erkek milleti beş yıldan beri karanlıktan karanlığa, tuzaktan tuzağa sürükliyenler ve sürüklenmesine âmil olanlar dahi elbette lâyık olacakları cezalara çarpılacaklardır.

Yugoslavya hâdiselerinin kalblerimizde uyandırdığı takdir ve memnuniyeti Belgrad'daki hakiki dostlarımız pek iyi anlarlar. Biz şimdilik yukarıda sırpçasını söylediğimiz gibi "Yaşasın Sırbiya, yaşasın genç Kral,, demekle iktifa ederiz

Afrikadaki İtalyan Kıtaatına Almanlar Kumanda Edecek

Berlin, 27 (A.A.) — Hususî bir muhabir bildiriyor: Mareşal Graziani'nin istifası Afrikada tatbik edilen tâbiyenin değişeceği ve İtalyan - Alman yüksek kumanda heyetinin Alman idaresi altında birleşeceği demek olduğu söylenmektedir.

L. HALİFAX DİYOR Kİ:

"İngiltere İcap Ederse 20 Yıl Harbedecektir,,

Nevyork, 27 (A.A.) — İngiliz Büyük Elçisi Lord Halifax gazeteciler toplantısında yaptığı beyanatta, deniz, kara ve hava kudretinin abloka ile birlikte İngiltereye zaferi temin edeceği hususundaki katî imanını bildirmiş ve demiştir ki:

"Harbin devamı Amerikan yardımının süratine tâbidir. İngiltere icap ederse 20 sene harp edecektir. İngiliz milletinin Alman bombardımanlarına mukavemeti Alman milletinin her an kudreti artan İngiliz bombardımanlarına mukavemetinden üstün olacaktır.,,

(Sonu: Sa 5; Sü 2)

Matsuoka Berlinde

Japon Hariciye Nazırı Ribbentrop İle Uzun Bir Mülâkat Yaptı

Matsuoka

Berlin, 27 (A.A.) — "Stefani,, Japon Hariciye Nazırı Matsuoka, saat 18 de Berline gelmiştir. Kendisini istasyonda Hariciye Nazırı Von Ribbentrop ile Feld Mareşal Von Keitel karşılamışlardır. Japon Hariciye Nazırı, Bellevue şatosuna gitmiştir. Berlindeki ikameti esnasında orada misafir

Ribbentrop'la mülâkat

Berlin, 27 (A.A.) — "D.N.B.,, Hariciye Nazırı Von Ribbentrop Alman hükûmetinin daveti üzerine Berlini resmen ziyarete gelen müttefik Japonya Hariciye

(Sonu: Sa 5; Sü 3)

GÜNLER GEÇERKEN

Acaba Neye Delâlet Eder?

Yazan: Refik Halid

Sizde de olması lâzım: Bir gün sokağa çıkarsınız; dört adım yürüdünüz mü, önden arkadan çıkıntılı, fazla göze batıcı, zihinde iz bırakıcı, en karakteristik mostrasından bir kamburla karşılaşırsınız. Olur a, tesadüf! Fakat köşeyi dönünce başka bir kambur daha peyda olur... Tramvayda da üçüncü bir kambur! Acaip şey; artık o gün bahtınız kamburdan açılmıştır. Köprüde, büronuzun kapısında, hattâ belki de asansörde gözünüze birer kambur ilişir. Bunu hayra yoranlar, uğur sayanlar çoktur.

Fakat diğer bir gün de evinizden dışarıya adımınızı attınız mı tüyler ürpertici bir manzara: Bir adam, bir tabut sırtlamış götürüyor. Pek bakmadan, o korkunç ahret ambalâjını unutmak için acele acele yürürsünüz. Aksi olacak, caddede bir boş tabut daha... Herifin biri, arkasından indirmiş, bir apartıman duvarına dayamış, terlerini siliyor. Otobüse atlarsınız; çatlak, kirli pencerelerinden geleni geçeni seyretmek, dükkânlara bakmak, deminki nâhoş tesiri üzerinizden atmak arzusiyle... Hay kör şeytan hay! Bu sefer de tabutun dolusuna, daha sonra da arabaya yerleştirilmiş bir çiçeklisine, nihayet bir kapıdan taze çıkarılanına gözünüz değmez mi? Bunu fenaya yorup endişeye düşenler vardır.

Aradan bir kaç gün geçer; yolda ilk rasgeldiğiniz tip, çiçek bozuğu bir kadıncağızdır. "Vah vah, dersiniz, güzelmiş de.... Endamı da lâtif!,, Tüneldesiniz, a, karşınızda çiçek bozuğu bir ikinci kadın! Bir mağazaya girersiniz: Tezgâhtarın yüzü delik desik... Bir tütüncü önünde durursunuz: Çırağın suratı kalbur! Artık, o gün taliinize, kadın veya erkek, hep çiçek bozuğu isabet eder. "Hayırdır inşallah, dersiniz, acaba bu neye delâlet eder?,,

Bence hiç bir şeye delâlet etmez; boş yere zihin yormayınız. Bunlar hergün karşılaştığınız manzaralardır. Lâkin ilk raslayıstaki tesir, o gün sizde fazla nüfuzlu olmuştur; artık gözleriniz ayni şeyi -kambur mu, tabut mu, çiçek bozuğu mu- kendiliğinden arar, bulur ve dimağınız, âdeta, omuzunuzu dürtüşler: "Bak, der, işte bir tane daha!,, izahı ilmen mümkün olan hadiselerde tevehhüme kapılmak huyunun başını ezmelidir.

Yazan: ULUNAY Tefrika No. 24

Elmasyanın bu âlimlik zaafını bildikleri için diğer enkaz, sıkıştıkları zaman, öğle, bazan da akşam yemeklerini bedava savuşturmak niyetiyle aralarında yalnız Elmasyanı değil, en kuvvetli akıl mütehassıslarını çileden çıkaracak bir mesele düşünürler ve sanki o meselenin hallini arzu etmişler gibi üstada müracaat ederlerdi. Bu çareye en ziyade baş vuran İrfan beydi. Her şeyi hoş görmek felsefesi ona Elmasyanın zaafını da bir iptilâ, bir zevk gibi anlatmıştı. Yalnız İrfan bey her zaman halledilmesi güç meseleye bulmakta müşkülât çektiği için kitap yazmak merakında olan âlime -Prense olduğu gibi- arada kâtiplik ederdi.

Elmasyan eserlerini evvelâ Türkçe imlâ eder, İrfan bey de onları Fransızcaya çevirirdi. Bu eserlerin "İnsaniyetin istikbali", "Beşerde tekâmül merhaleleri", "İnsan hayvan değildir,, gibi parlak başlıkları vardı. Bu başlıklara aldanıp kitabı satın alan, bir iki sayfasına göz gezdirince, ismin müsemma ile hiç bir münasebeti olmadığını derhal anlardı.

Elmasyan oturduğu apartımanının bir odasını satılmayan eserleri için depo haline koymuştu.

★ ★

Bulony ormanında kara fikirlere dalan hayat kazazedeleri, Şamlı Hikmetin ortaya attığı ölüm fikriyle büsbütün yeise kapıldılar. Nihat:

— Haydi Elmasyana gidelim! Dedi. Hem eğleniriz, hem de beleşten Bağdadı tamirleriz!

Mahir:

— Elmasyana gitmek için bahane lâzım. Sorulacak mühim bir mesele bulmalı.

—Düşündüğün şeye bak. Elbet bir şey bulunur.

— Kolay değil azizim. Şimdiye kadar akla gelmedik meseleler bulduk. Ne kadar düşünsem birdenbire bir şey bulamıyorum.

Şamlı Hikmet bağırdı:

— Buldum. Buldum...

Nihat:

— Hazır olun, arap oğlu yine bir cevher yumurtlıyacak.

— Elmasyana soralım: Tavuk mu yumurtadan, yumurta mı tavuktan çıkar?

Hepsi gülüştüler. Nihat:

— Hepimizi birden kovduracak!

Ali bey:

— Yahu! Dedi, şu Elmasyan cidden büyük adam... Biz beş kişiyiz. Ona yutturacak bir yalan bulamıyoruz. O bir başına dünyanın yalanını buluyor.

Nihat:

— Haydi kalkın! Dedi. Gidelim...

Hepsi sordular;

— Bir şey buldun mu?

— Buldum. Fakat şimdi söyliyemem. Orada açacağım. Evvelden söylersem işin tadı kaçar.

Ormanı kestirme geçerek Pasiye kadar yürüdüler. Küf kokulu apartımanın karanlık merdivenlerinden çıktılar. Nihat kapıyı çaldı. Ses, seda yoktu.

— Evde kimse yok galiba.

Akşam yemeğinin atlanması tehlikesi hepsini birden endişeye düşürdü. Nihat, ikinci defa çalarken:

— Belki Elmasyan yoktur. Fakat mutlaka Agop evdedir.

Üçüncü zilden sonra bir ses işitildi:

— Geliyor, geliyor! Dedik...

★ ★

Kapıyı açan ceketsiz, yeleksiz, gömleğinin kolları dirseklerine kadar sıvalı, çıplak avaklarında sıpıdık terliklerle, Elmasyanın kızkardeşinin oğlu Agoptu. Gayet müteassıp Ermeni olduğu için Türlerle bile konuşurken sözlerine ermenice kelimeler karıştırırdı. Cocukken anadan, babadan öksüz kalmış. Elmasyan, dayısı olduğu için vasi tayin edilmis ve zavallının babadan kalan bütün malını, âlimlik illeti ile yemis bitirmişti.

Agop, çökük avurtlu, zayıf simasına bir tebessüm vermiye çalışarak:

— Hoş gelmişsiniz! Dedi. Buyur ediniz...

Nihat sordu:

— Elmasyan efendi yok mu?

— He! Bura idi. Biraz daşra çıktı. Umarım ki geç kalmasın. O ki randevulu oldunuzsa nerde ise hip deyi gelir..

Âlimin yazı odasına girdiler:

Bir kenarda, geniş, cilâsı kalmamış bir yazıhane vardı. Pencerelerden sarkan tül perdeler liyr liyme pacavralara dönmüştü. Yazıhanenin yanında kadifesinin hayı gitmiş el dayanacak yerlerinin tüyleri dökülmüş, kuması siyah kirli bir deriye benzemiş, kocaman bir koltuk vardı. Oda kapısının tam karşısındaki şöminenin raf gibi çıkıntısında bir sürü boş, dolu şişeler dizilmiş, iki çatlak vazoya da kâğıt çiçekler sokulmuştu. İskemlelerden birinin üzerinde sayfaları dağınık bir lûgat kitabı duruyordu.

— Ortalık biraz dağınıktır. Kusura kalmayın! İrfan bey gelmeyeli beri bizim dayı yeni kitabı kendi kaleme almaktadır. Bu yüzden biraz sınırlanmıyır! Evvelden İrfan beye Osmanlıca dikte eder. O da Fransızcaya döngel ederek yazardı. Şimdi hepsi onun üstüne kalmıştır... Dayımdır. Fazla lâf edemem ya...

Nihat:

— Agop efendi. Öyle söyleme. Dayınız âlim, fâzıl bir adamdır. Elbette kitap yazacak ki bütün dünya istifade etsin...

Agop manalı bir eda ile baktı:

— He! Dedi. Öyledir amma, bastırdığı kitapları alan yok. İlk yazdığı kitaba dünya kadar masraf etmiştir. Kitapçılar boyuna haber ederler: "Kitapları aldırın, yoksa kâğıt parasına okka ile vereceğiz!,, derler. Ben de gider, yüklenir getiririm.

Mahir:

— Bunları dayınıza söyleyin. Bakalım ne diyecek?

Agobun, hakikaten bu büyük günahı işlemiş gibi yüzünde bir korku belirdi.

— Aman beyim! Dedi. Tabiattını bilmez gibi lâf etmeyin. Benim dayı terelellidir. Ne derse he demeli. Yoksa ibibik kuşu gibi kızarır. Korkarım ki bir yerine inmesin... Bir gün Veli bey gelmiş idi. Yoğurt üstüne bir lâf etti. Dayım da bir sürü anlamadığım lâflar sıraladı. Yoğurt esasında midede durmaz imiş. Dosdoğru şillere geçer imiş. O yüzden ağızdan yemek doğru değilmiş. Mide hazmolmuş yoğurdu tekrar hazmedeceğim deyi boş boşuna çalışırmış. Öyle ise yoğurdu aşağıdan ihtikan etmeli, doğru barsağa vermeli imiş. Provayı yapmak için bir ihtiyar dilenci bulduk. Yüz franga razı ettik.

İhtikana yoğurdu doldurduk, verdik barsağa... Bir litra yoğurdu barsak alır? Karıdır kendini sıkamadı. Birden laşka etti ise, dayım da ben de sarılı beyazlı sulara boyandık... O gündenberidir yoğurdun adını ansam, öğürtü geloor. Bir de bende sınamak istedi ise: "Dayı! Bende fistül vardır!,, deyi bir yalan attım. Yakamı kurtardım.

(Arkası var)

İzmirde Paraşütçülere Karşı Tecrübe

İzmir, 27 (TAN) — Bugün burada paraşütçülere karşı müdafaa tecrübeleri yapıldı. Mefruz akınlarda paraşütçülerin bir kısmı havada diğerleri yerde imha edildi. Mücadele ekipleri modern silâhlarla teçhiz olundu .

pazardı. imdi hepsi onun üstü-

İaşe Teşkilâtı

Ankara, 27 (TAN) — İaşe umum müdürlüğü teşkilât kadrosunu ikmal etmek için lise mezunları arasında bir imtihan açmıştır. Imtihana 48 kişi iştirak etmiştir. Bunların içinden müsabakayı kazananlar teşkilât kadrosunda münhal bulunan memuriyetlere tayin olunacaklardır. Iaşe müsteşarlığı önümüzdeki ayın birinden itbiaren yeni binasında çalışmalara devam edecektir .

Ş. Günaltayın ikinci Konferansı

"Biz Memleketimizi Harbe Sokmak İstemiyoruz, Sulhü Seviyoruz. Fakat, Yakın Şark Harp Sahası Olursa Bunun Mes'uliyeti Bizim Olmıyacaktır,,

Büyük Millet Meclisi Reis Vekili Sivas Mebusu Şemsettin Günaltay, bugünkü dünya vaziyeti karşısında millî birlik mevzulu konferansının ikincisini dün Eminönü Halkevinde vermiştir.

Konferansta Vali ve Belediye Reisi Dr. Lûtfi Kırdar, Örfi İdare komutanı Ali Rıza Artunkal, C. H. P. vilâyet idare heyeti reisi Reşat Mimaroğlu ve binlerce halk bulunmuştur.

Halkevi salonu hıncahınç dolduğundan kalabalık bir kütle nutku dısarıdan hoparlölerden dinlemişlerdir.

Şemsettin Günaltay, Türkiye Cümhuriyetinin daha ilk kurulduğu günlerde yakın komşumuz Büyük Sovyet Cümhuriyetleri ittihadı ile bir anlaşma yapmış olduğunu, bundan sonra bütün devletlerle anlaşıp bir çoklariyle de ademi tecavüz misakları akdetmiş bulunduğunu ve bu suretle hiç bir milletin toprağında gözü olmadığını ve hiç bir millete karşı kin ve husumet beslemediğini söylemiş ve nutkuna şöyle devam etmiştir:

"— Bozulan dünya siyaseti karşısında hasıl olan huzursuzluk hükûmetimizi tedafüî tedbirler almıya sevketmiştir. Bilhassa Mussolini açıktan açığa eski Roma imparatorluğunu ihya edeceğini söylemiştir. Eski Roma imparatorluğu demek, Balkanlar, Anadolu, Libya, Filistin ve Mısıra da şamil geniş bir imparatorluk demekti. Bu tahayyülü daima canlandırmak ve İtalyanları heyecanla bu gaye etrafında toplamak isteyen Mussolininin Arnavutluğu işgal edişi, gizlemediği bu siyaseti, fiiliyat sahasına koymak azminde bulunduğunu göstermiştir. Fakat şunu söyleyeyim ki, eski Romalılara zaferi kazandıran onların kahramanlıkları değil, o zamanki Makedonya Kralı Filipin yanlış siyaseti, yanlış görüşü idi. Mussolini "Onlar muvaffak oldu, ben de muvaffak olurum!,, ümidiyle hareket etti. Fakat bu topraklarda yaşıyan Türkler ve Elenler o zamanki milletler değildir ve başlarında yanlış siyaset takip eden hükûmetler yoktur. Türkler ve Yunanlılar, lâzım gelen tedafüî tedbirleri vaktinde almış ve tecavüze uğrayan Elenler ise kahramanca ve muvaffakıyetle yurtlarını müdafaa etmekte bulunmustur. Türkiye Cümhuriyeti hükûmetinin denizlere hâkim ve yakın şarkta sulhün devamı ile menfaattar İngiltere hükûmeti ile yaptığı malûm ittifak bu cümledendir. Bugüne kadar yakın şarkta sulh ve sükûn devam ediyorsa bu, Türk - İngiliz ittifakına dayanıyor. Mihvercilerin evvelâ Avrupa ve Akdeniz havzası ve Afrikaya inhisar eden emelleri Japonyanın da mihvere iltihakiyle Asyaya da teşmil edilmiştir. Şu saatte Berlinde Japon ve Alman ricali arasında bu meselelerin müzakere edildiği süphesizdir.

Fakat beşeriyeti bir koyun sürüsü gibi çember içine almak, tahakkuku imkânsız olan bir hülyadan başka bir şey değildir. Bunu şimdiye kadar dünyaya cebren hâkim olmak isteyen cihangirler beşeriyetin daha geri olduğu zamanlarda bile tatbik etmeye imkân bulamamışlardır. Bu itibarla bugün de bu emeller bir hülya olmaktan ileri gidemez.

Biz memleketimizi harbe sokmak istemiyoruz, sulhü seviyoruz, fakat bir şartla; başka memleketler de bizim istiklâlimize, millî bütünlüğümüze riayet etmelidirler. Aksi takdirde, Türk milleti için takip edilecek yol muayyendir. Ve yakın şark bir harp sahnesi olursa bunun mesuliyeti hiç bir zaman bizim olmıyacaktır.

Asırlarca istiklâli için çarpışmış olan Türk milleti, asla esarete razı olamaz, mütearrızlar için mukadder olan âkıbet zillet ve mağlûbiyettir. Biz ne teslim oluruz, ne de uşak. Asırların karanlıklara gömüldüğü devirlerdenberi bütün milletlere efendilik etmiş olan Türk, daima efendi kalacaktır.,,

BELEDİYEDE

Lokantalar Yemek Teşhir Etmiyecekler

Belediye, lokanta, kebapçı ve sair yiyecek dükkânlarının camekânalrında yemek teşhirinin menine karar vermiştir. Vitrinlerde ayrı ayrı tabaklarda muhtelif yemeklerin teşhiri sıhhi bakımdan da muzır görülmektedir. Sokağa bakan camekânlarda yemek tabakları bulunduranlar camlarını perde ile kapıyacaklardır.

Eğlence yerlerinde içki fiyatları — Belediye iktısat müdürlüğü eğlence yerlerinde kullanılacak meşrubat fiyatlarının bir miktar arttırılmasını muvafık görmüş ve hazırladığı fiyat listesini belediye daimî encümenine sevketmiştir .

Küçük M. Paşada Bir Yangın

Dün, Küçükmustafapaşa caddesindeki hamamın külhanının bacası tutuşmuş ve etrafa yayılan kıvılcımlar avludaki talaşların üzerine dökülüp ateş genişlemiştir. Fatih itfaiye grupu yetişerek ateşi söndürmüştür.

TRENDEN ATLAMIS—Hidayet adında biri dün Kumkapıda tren durmadan atlamış ve muvazenesini kaybederek perona yuvarlanmıştır. Hidayet başından ve ayağından yaralanmış, tedavi altına alınmıştır.

Sebze Fiyatları Kontrol Edilecek

Un Satışı İçin Yüzde 6 Kâr Haddi Tesbit Edildi

Fiyatları Mürakabe komisyonu, dünkü toplantısında, böreklik, baklavalık unların kâr haddini yüzde 6 olarak tesbit etmiştir.

Dünkü toplantıda sebze fiyatlarının da kontrol edilmesine karar verilmiştir. Evvelce belediye iktisat müdürlüğü sebze fiyatlarındaki kâr hadlerini tayin etmişti. Fiyatları kontrol memurları sebze fiyatlarındaki kâr hadlerini kontrole başlıyacaklardır.

Lüks mağaza işi

Fiyatları mürakabe komisyonu, lüks mağazaların adedini tahdide karar vermiş, mağazaları sınıflara göre ayırmıştı. Dünden itibaren mağaza sahipleri, fiyatları mürakabe bürosuna müracaat ederek hangi sınıfa dahil olacaklarını öğrenmektedirler. Bu suretle bir çok mağazalar lüks olmaktan çıkarılarak birinci sınıfa tahvil edilmektedir.

Birinci sınıf mağazalarda kâr nisbeti yüzde 50 ile yüzde 25 arasında olacaktır, komisyon henüz bu nisbeti tayin etmemiştir.

PİYASADA:

650 Bin Liralık İhracat Yapıldı

Dün muhtelif memleketlere 650 bin liralık ihracat olmuştur. En ziyade Almanyaya tütün, halı, Romanyaya deri ve tütün gönderilmiştir.

Bugünlerde Almanyaya 750 bin liralık deri, barsak ihraç edilecektir. Alman firmaları yağlı tohumlar almak için, alâkadar tacirlerle görüşmektedirler.

MACARİSTANDAN HEYET GELECEK— Türkiye - Macaristan arasındaki ticaret anlaşması müzakerelerine Ankarada devam edilecektir. Macaristandan bir ticaret heyetinin Ankaraya geleceğinden bahsedilmektedir.

Şehir Sergisi Açılıyor

Şehir ve inkılâp vesikaları, müze ve kütüphanesi bir şehir sergisi tertip etmiştir. Sergi bugün açılacak ve 12 nisana kadar devam edecektir. Bu sergide şehrin dünkü ve bugünkü vaziyetini gösteren birçok tarihî tablolar, maketler, neşriyat ve grafikler bir araya getirilmiş ve Istanbulun üç devri canlandırılmıya çalışılmıştır. Bu sergide dünkü, bugünkü ve yarınki Istanbul hakkında kâfi derecede malûmat verilecektir.

Sergi belediye neşriyatını da ihtiva ettiği için bütün memleketin belediyeleri hakkında da umumî bir fikir elde edilebilecektir .

Üsküdar Tramvayları İçin Karar

Şirketin Devamı Muvafık Görüldü

Üsküdar - Kadıköy ve havalisi halk tramvayları hissedarları dün bir toplantı yapmışlar, idare meclisi ve mürakip raporlariyle 940 yılı bilânço ve kâr ve zarar hesaplarını tetkik etmişlerdir. Okunan raporlara göre, şehir meclisinin şirketin tasfiyesi ve belediyeye devri hakkındaki mütaleası alacaklılarla yapılan anlaşma neticesinde varit görülmemektedir. Şirket, İş bankasına, eski elektrik şirketine, Otovorf kumpanyasına, Evkafa ve Belediyeye olan borçlarını mühim mikdarda indirmek ve uzun vadeli taksitlere bağlamak suretiyle azaltmış ve malî vaziyetini düzeltmiştir.

Şirket varidatı geçen seneye nisbetle yüzde 6,37 mikdarında bir fazlalık göstermiş ve 474,121 lira 67 kuruş olmuştur. Halen mevcut 40 motör ve 16 romorku da tamamen tamir ettirilmiş ve sefere arzedilmiştir. Şirket yaz mevsiminde araba seferlerini şimdiki seferlere nisbetle arttıracak ve direk postalar tesis edecektir. Şirketin ihdas ettiği tenzilâtlı pasolar ve talebe pasoları ile yolcu adedi yüzde 40 nisbetinde artmıştır.

Hissedarlar okunan raporları kabul ve şirketin devamına karar vermişlerdir. Alacaklılarla yapılan anlaşmalar Şehir meclisince tasdik edilecek olursa, şirket faaliyetine devam edecektir.

MÜTEFERRİK:

Talebe Arasında Hava Kurumuna Karşı Alâka Artıyor

Türk Hava Kurumu Genel Merkezi tarafından hazırlanan havacılık kamplarındaki çalışmalara ait film, Eminönü Halkevi tarafından bütün lise ve orta mektep ve muallim mektepleri talebelerine gösterilmiştir. Film şimdi de ilk okulların son sınıf talebelerine gösterilecektir.

Bu filmin talebeye gösterilmesi çok iyi neticeler vermiştir. Her gün yüzlerce genç talebe Hava Kurumuna müracaat ederek havacılık teşkilâtına yazılmaktadırlar. Filmler şehrin bütün sinemalarında halkımıza da gösterilecektir.

ECZANELER KONTROL EDİLFCEK — Ankaradan verilen bir habere göre Sıhhat Vekâleti, halkın ilâç sıkıntısı çekmemesi için yeniden bir çok tedbirler almaktadır. Bu arada bütün şehirlerdeki eczanelerin müşterilerine pahalı ilâç satmalarının önüne geçmek için kontrol işini kuvvetlendirmeye karar vermiştir. Bilhassa fazla ilâç kullanan büyük şehirlerdeki eczaneler daimi bir kontorle tâbi tutulacaktır.

TIP TALEBESİNİN MCBURİ HİZMETİ — Tıp fakültesini bitiren doktorların mecburî hizmetlerinin kaldırılması için meclise yeni bir lâyiha verilmiştir.

Bundan başka askerliklerini yapmıyanların memuriyete alınmaları hakkında da bir kanun projesi meclise sevkedilmiştir.

GÜNÜN MESELESİ

Biçare Filorinalı

Yazan: Naci Sadullah

Kıymetli meslektaşım, ve aziz dostum A. Cemal Erksan tarafından iki yıla çok yaklaşan bir zamandanberi çıkarılan "Yeni mecmua,, da "Edebi portreler,, serlevhalı bir seri var. Hakkı Süha Gezgin tarafından yazılan, ve uzun zamandanberi devam eden bu serinin yakında biteceği müjdeleniyor. "Yeni mecmua,, ya bakılırsa, "Edebi portreler,, serisi, "Sabri Esat,, la sona erecekmiş. Ben "Sabri Esat,, ın kim ve ne olduğunu bilmiyorum. Fakat biliyorum ki, Hakkı Süha Gezginin "Sabri Esat,, la sona erdireceği bu seriyi biz "Sabrı Eyyüb,, la takip edebildik. Çünkü Hakkı Süha Gezginin portre çizmek niyetiyle kaleme aldığı bu seri, ya mübalâgalı methiyelerden, yahut ta garazkârane hicviyelerden teşekkül etti.

Bana gelince, bugün bu mevzua temas etmek ihtiyacını yeneyişim, Hakkı Süha tarafından karalanan o methiyelerde, veya hicviyelerde bir "ehemmiyet,, bulusumdan değildir. Beni tahrik eden teessür sadece, Hakkı Süha nın elindeki kalemin şerrine uğrıyanlar arasında, "ölü,, ler, ve - ortaya çıkabilecekleri zamana kadar - ölmüş farzolunmaları lâzım gelen meslekdaşlar bulunmasıdır. Yazdığı seride, hayatta, ayakta, ve ikbalde bulunan hemen bütün muharrirlerden mübalâgalı bir hürmetle bahseden Hakkı Süha, kaleminin taarruz ihtiyacını duyurmak isterken, daima, cansız hedefler seçmiş.

En taze misal olarak, yazdığı serinin sonuncu yazısını alıyorum .

Bu yazı, merhum Filorinalı Nazımın insafsızca karikatürize edilmiş olan mazlûm, ve mahzun portresidir.

Vâkıa ölmek, hiçbir zaman, insanları, her taarruzdan himaye eden bir âkibet değildir. Hattâ bilâkis, kendilerinden sonra yaşıyanlara; insanlığa zarar verebilecek davalar emanet etmiş bazı menhus ölüler vardır ki, onları bir ikinci defa öldürmek, paralanmış bir yılanın henüz hayatta bulunan bir parçasını ezmak kadar sevaptır. Fakat beriyanda hayatlarında hiç kimseye zarar vermeden toprağa girmiş kimseler de vardır. Ve arkaların da merhametten başka hiçbir duygu bırakmaları mümkün olmıyan o kabil ölüleri mezarlarında dürtüklememek, her insan için bir vicdan borcudur. Ve Filorinalı Nazım, işte bu çeşit ölülerin en mâsumudur. Cinnet haline gelmiş mâsum bir san'at aşkı yüzünden, bütün ömrünü mizahın insafsız igneleriyle yaralanmak ve örselenmekle geçiren zavallı Filorinalı Nazım, Türk edebiyatının sakat, fakat şirin çocuğuydu. Bunun içindir ki, onun dirisine çeşitli muziplikleri reva görenler, ölüsü önünde, vicdan acısından doğan derin ve hazin bir şefkat duydular.

Ve işte, ölümündenberi ilk - ve inşallah son - kalemdir ki, - hayattayken bile kendisini müdafaa edememiş olan - biçare Filorinalıyı bir istihza mevzuu olarak kullanmaktadır.

Evet Bay Hakkı Süha... Bu kalem, sizin kaleminizdi. Bilmem okuyucularımız arasında, bedbaht bir ölünün öksüz mezarından söktüğünüz nüktelere gülümsiyebile cek kadar merhametsiz olanlar var mıydı?

Ustelik, yazınıza koyduğunuz serlevhadan da anlaşılıyor ki, kaleminizin o hareketini "edebi,, bir marifet sanmaktasınız: Fakat niçin yalan söyliyeyim? Ben tamamen... Aksini sanmaktayım Bay Hakkı Süha!

Yurdumuzda Spor ve Beden Terbiyesi İşleri

Izmir, 27 (TAN Muhabirinden) — Şehrimizde bulunan beden terbiyesi genel direktörü Cemil Taner, spor ve beden terbiyesi işelrimiz hakkında yaptığı beyanat arasında ezcümle demiştir ki:

"— Hâlen 53 vilâyette beden terbiyesi mükellefiyeti tatbik edilmektedir. 88153 mükellefter 8002 genç, kendi arzulariyle klüplerde çalışmaktadır.

Yurtta atış ve kayak sporlarına ehemmiyet verilmekte ve bu iki sporun ilerlemesi ve taammüm etmesi için çalışılmaktadır

Memleket arazi itibariyle dört spor bölgesine ayrılmıştır.

Milli küme müsabakalarının bir senede iki üç küme olarak, klüplerin kabiliyetlerine göre, yapılması düşünülmektedir

Çorap İşi...

Biraz dikkat ederseniz, görürsünüz ki, bizi en çok uğraştıran meselelerden birisi de, çorap derdidir. Derhal şunu söyliyelım ki, bu dert, çorap yoksuzluğundan değil, bilâkis Cümhuriyet rejiminde çorap sanayiimiz çok ileri gitmiştir. Asıl dert, çorapçıların fazla kazanç iddiasiyle dayanıksız mal yapmalarından ileri geliyor. Dünya yüzünde, koskoca milletler birbirlerinin başlarına ne çoraplar örüyorlar da, biz hâlâ, ayaklarımıza bir çift sağlam çorap giymenin çaresini bulamıyoruz.

Otedenberi duyup duruyoruz:

Ya Amerikadan çorap mütehassısı geliyor, ya çorap ihtikârı alıp yürüyor, ya çoraplar çürük çıkıyor, ya çorapçılar kongre yapıyor, yahutta bilmem kaç çeşit çorap tipi tesbit olunuyor.

Hülâsa, son aylarda, hemen hiçbir gazete gösteremezsiniz ki, içerisinde çorapların yeni bir maceralarından bahsolmasın...

Meselâ, dünkü gazeteler, yine bu nevi tameli nesneden bahhsediyorlardı: Gûya şimdi de, çorapçılar Ankaraya bir heyet gönderiyorlarmış.

Ve piyasada da eskiden 60 kuruşa satılan çoraplar, birdenbire 70, 80, hattâ bazı yerlerde 120 - 150 kuruşa çıkmış: Çünkü ortalıkta yaman bir çorap ihtikârı varmış.

Bu uzayıp giden çorap meselesi, bana bir sürü çorap hikâyesi hatırlatıyor. Bunlardan bir tanesi, istiklâl harbinde Mehmetçiğin başından geçmiş olandır. Fakat bu çok meşhur vakayı okuyucularımın çoğu bilir sanırım. Bu itibarla müsaadenizle, onu anlatmıyacağım: Nasreddin Hocanın dediği gibi: Bilenler, bilmiyenlere anlatsın!

Bir de Omer Seyfeddinin çorap hikâyesi vardır ki, ekseriyet tarafından bilinmediğini sanıyorum: Çünkü yanılmıyorsam, ne bir yerde neşredilmiş, ne de fazla şayi olmuştur:

Umumî harpte, Çanakkalede ihtiyat zabiti olan Omer Seyfeddin, harikulâde ütüz bir zatmış. Fakat aksi bir tesadüf onu, suya sabuna ancak seneden seneye el süren bir arkadaşiyle ayni çadıra düşürmüş.

Ömer Seyfeddin her gece çadıra, mutlaka bu arkadaşının uykuya dalışından sonra girer, ve onun kunduralarını, çoraplarını çadırın dışına çıkarmadan yatağına yatamazmış .

Bir akşam, Ömer Seyfeddinin arkadaşına bir gece vazifesi verilmiş. Ve bunu duyan Omer Seyfeddin, o gece, rahat bir uyku çekeceğini tahayyül ede ede erkenden çadırına girip yatağına serilmiş.

Fakat - Ömer Seyfeddin hesabına - aksi tesadüf bu ya, beriki vatandaşın işi uzun sürmemiş, ve o gittiği vazifeden, Omer Seyfeddinin tahmin ettiği zamandan çok erken dönmüş.

O çadırına girdiği zaman, Ömer Seyfeddin çoktan uykuya dalmış bulunuyormuş.

Arkadaşı da fevkalâde yorgun olduğu için, onu uyandırmamış, ve derhal soyunup yatağına dalmış.

Gece yarısından bir müddet sonra Ömer Seyfeddin başında bir ağırlık, ve midesinde bir bulantı ile uyanmış. Ve hissetmiş ki, çadırın içinde her zamankinden başka, her zamankinden ağır ve gayri tabiî bir hava var. Merakla lâmbayı yakınca ne görse beğenirsiniz? Dostunun birer katı çizmeye dönmüş olan iki çorabı, kendi karyolasının başucuna asılmış değil mi?

O zaman dayanamamış, çorapları konçlarından tutarak oradan atmış, ve kimbilir kaçıncı uykusuna dalmış bulunan arkadaşının yanına gidip, onu da uyandırmış .

Şiddetle dürtülerek derin bir uykudan uyandırıldığı için şaşıran o biçare, o geceye kadar kendisini bu şekilde uyandırmamış olan Ömer Seyfeddinin yüzüne ve haline merakla bakarak sormuş:

"— Hayrola? Bir şey mi var?,,

O zaman, Ömer Seyfeddin, - maalesef ismini hatırlıyamadığım - arkadaşına teessüfle bakarak:

"— Yahu, demiş, sende zerre kadar hamiyyeti milliye, hamiyyeti vataniye, hamiyyeti diniye yok mu?,,

Beriki daha derin bir hayretle:

"— Ne oluyor? Demiş, ne yaptım ben?,,

Ömer Seyfeddin, ayni sun'î ciddiyetle ilâve etmiş:

"— Ordudaki cephane buhranını biliyorsun. Böyle buhranlı bir zamanda (o ana kadar arkasında tuttuğu çorapları arkadaşının burnuna uzatarak) insanın elinde bunlar varken, insan hiç durur mu? Ha? Soruyorum sana: Hiç durur mu? Savursana şunları körolası düşmana be?,,

Görüyorsunuz ya? Çorap bahsinin bizi gülümsetebilecek tarafları da yok değildir.

Bana kalırsa, bu çorap işi, daha bir hayli uzıyacak: Çünkü mübareği tıpkı çorap söküğüne döndürdüler: Baksanıa: Arkası mütemadiyen geliyor!

Naci Sadullah

GÜNÜN ŞAKASI

TAN

ABONE BEDELİ

Türkiye		Ecnebi
1400 Kr.	1 sene	2800 Kr.
750 „	6 Ay	1500 „
400 „	3 Ay	800 „
150 „	1 Ay	300 „

Askeri Tetkikler

Ingiltereyi Istilâ Plânı Tatbik Edilebilir mi?

Askerî Muharririmiz Yazıyor

Şu önümüzdeki ilkbahar veya yaz aylarında Almanların Ingiliz adasını istilâya teşebbüs edecekleri, bilmem kaçıncı defa olarak, söylenmekte ve tekrar edilmektedir.Ingilizlerde, böyle bir tehlikenin henüz geçmediğini her fırsat buldukça açıkça söylüyorlar. Ingilterede, hükûmet, milletin bütün müsellâh kuvvetleri, böyle bir Alman teşebbüsünü karşılamak için, geceli gündüzlü hazırlanmakta orada hiç kimse müdafaa hattında kendisine gösterilen vazifenin başından bir an bile ayrılmamaktadır.

Artık bir efsane mahiyetini alan bu Alman istilâ teşebbüsü, hakikaten olacak mıdır? Olacaksa, acaba ne zaman ve ne gibi şartlarla olacaktır? Dünya tarihinde en az istilâya maruz kalan yerlerden biri de, Ingiltere adasıdır. Bu ada, yirmi asırlık insanlık tarihinde, ancak üç defa istilâ edilebilmiştir. Birinci istilâ Isanın doğumundan 55 sene evvel olmuş, ikincisi dört asırlık bir fasılayı müteakip isanın doğumundan sonra 449 sene sinde tekrarlanmış, son istilâda birçok asırlar sonra 1066 yılında yapılmıştır. Fransız fatihi Napoleon Bonapart, yıldızının en ziyade parladığı ve dünyayı istilâ hülyalariyle kendisini henüz tatlı tatlı avuttuğu devirlerde, Ingiltere adasını istilâ etmek hevesine kapılmış, hattâ buna fiilen teşebbüs bile etmişti. Napoleonun bu plânı, tatbik sahasına çıkarılamadan evvel suya düşmüştü. Ve Napoleon Ingiltereyi istilâ edeceğine, bilâkis Ingiliz esaretine uğramış, bir Ingiliz gemisine bindirilerek az bir müddet sonra kendisine medfen olan son menfasına götürülmüştü. Napoleon Bonaparta nasip olmıyan bu muvaffakıyet, acaba Adolf Hitlere müyesser olacak mıdır?

Bugünkü harbin bütün mânası, işte bu sualde mündemiçtir. Bu harbin tarihi, bu suale hâdiselerin vereceği cevabın tâ kendisidir. Ingiltere adasını istilâ edemeyince, Almanyanın bu harbi kazanmasına imkân yoktur. Fakat, harp hâdiselerinin şimdiki cereyan şekline, inkişaf ihtimallerine göre, Ingiltere de, yalnız Anavatan adasını muvaffakıyetle müdafaa etmek suretiyle, bu harbi kazanamaz; olsa olsa, kaybetmiyecektir, denilebilir. Fakat bir harbi kaybetmemek, onu yarı yarıya kazanmıya muadil değil midir? - Bugün harbi kazanamıyan bir Almanya ile harbi kaybetmiyen bir Ingiltere vardır. Bu iki menfi unsurun arasına bir üçüncü âmilin katılması lâzımdır ki, muadelenin halline imkân bulunsun: Amerika...

★ ★

Hitler, Ingiltereyi istilâ suretiyle harbi kazanacağını milletine vâdetmiştir. Istilâ teşebbüsü, geçen eylûl ayında yapılacaktı. Yapılmadı. Ve yahut yapılmak istenildi amma, her nedense son dakikada vazgeçildi. Maamafih sahne el'an yerinde durmaktadır. 200 fırkalık muazzam bir Alman ordusu Norveçten tâ şimalî Fransanın Manş ve Atlantik sahalarına kadar uzanan geniş bir deniz kenarında çadır kurmuş, bekliyor. Bu istilâ ordusunun gerisinde sıra sıra parlak zaferler, önünde ise tek bir cephe var: Inglitere.

Acaba bu koca kütleler, ne zaman kımıldanacak, son zafer darbesini nasıl ve ne zaman vuracak? - Işte bu anda, Nazıler için şan ve şeref, Ingilizler için ise hayat ve memat meselesini teşkil eden sorgular, bunlardır.

Bu meseleyi tetkike hasrettiği son bir makalesinde Ingiliz askerî münekkidi W. Forrest, "Evvelâ, diyor, zaman âmilini ele alalım; sonra Birleşik Amerikanın yardımı meselesini „ Bu nun fikrince, Hitler harbi kazanacaksa, bunu Birleşik Amerikanın yardımı yetişmeden evvel yapmak mecburiyetindedir. Hitler, tasarladığı işi, şu önümüzdeki yaz sonuna ermeden evvel bitiremezse, mahvolmuştur. "Zaman âmili„ deyince, bu nun iki yüzlü bir mânası vardır: Birisi Amerika yardımından evvel, diğeri de geceler kısalmadan evvel. Istilâ ordusu Manş kanalının karanlık bir gecesinden istifade edecektir. Fakat, aksine, yaz yaklaştıkça geceler kısalmaktadır.

★ ★

Yine yukarıda ismi geçen Ingiliz askerî münekkidi soruyor:

— Düşman hazırlamakta olduğu darbeyi nerede indirecektir? Doğrudan doğruya adamıza mı taarruz edecek? Irlânda sahillerinde bir çıkış veya iniş hareketini mi tecrübe edecek? Yoksa, bunlardan vazgeçerek Akdenizdeki can damarımıza mı saldıracak?. .

Eğer Alman plânı doğrudan doğruya Ingiliz adasına karşı bir taarruz maksadını istihdaf ediyorsa, bunun için en kısa yol, Manş kanalındaki Ingiliz topraklarının en yakın karası olan Dover mıntakasına taarruz - dur. Bu taarruz teşebbüsünde muvaffakıyet ümidini sağlaş - tırmak için, taarruz edecek kuvvetlerin, müdafaa kuvvetlerine karşı, bire üç nisbetinde bir endaht üstünlüğüne malik olmaları lâzımdır. Ingiliz müdafaa teşkilâtının şimdiki seviyesine göre ,Almanlar böyle bir teşebbüse girişebilmek için, en azı 250,000 kişilik bir kuvvet kullanmalıdırlar. Bundan maada, yine en azı 10 - 15 bin kadar ihtiyat kuvvet de bulundurmalıdırlar. 70,000 motörlü araba kullanacaklar ve bir haftalık askerî harekât için de, aşağı yukarı 4 milyon galon gaz sarfedeceklerdir. Bütün bunların nakli için de, 15,000 mavna lâzımdır.

★ ★

Alman ordusunda en bol olan malzeme, "asker, ,dir. Alman başkumandanlığı, bütün şu geçen kış aylarında elinde bulundurduğu asker kütlelerini. kullanamadan beslemek yüzünden belki ıstırap bile çekmiştir. Binaenaleyh Almanlar, Ingiliz adasına karşı girişecekleri bir taarruz hareketinde, yukarıda kaydettiğimiz 250,000 kişilik kuvvetten nâmütenahi misli fazla kuvvet, kullanabilirler. Fakat, iş burada değildir .

Iş, bu kuvveti Manş kanalındaki suların üzerinden karşı kayaya geçirmektedir. Bunun için, Ingiliz kara ordusu ile temasa gelmezden evvel, Ingiliz donanmasını ve Ingiliz hava filosunu bütün bütün bertaraf edecek derecede mağlûp etmek lâzımdır. Haydi, farzedelim ki, Ingiliz donanmasını bertaraf ettiler ve Manş kanalının dar bir sahasında kesif mayin tarlaları vücude getirerek bunun arasından kendilerine bir yol açtılar ve yüklü mavnalarını buradan geçirdiler; iyi amma, Ingiliz hava kuvvetlerine karşı mayin tarlalarını nasıl vücude getireceklerdir? Yüklü mavnalar, Ingiliz tayyarelerinin arayıp bulamadıkları en güzel hedefler teşkil edecektir. Ve alârm işareti verilir verilmez bütün Manş denizi ve havası, müthiş bir alev deryasına dönecektir. Maruf bir Ingiliz askerî münekkidi, Manş kanalından murur meselesi hakkında şu hükme varmıştır: "Kudretli bir donanmanın ve na mağlûp bir hava kuvvetinin isabetli müdafaasına istinat edebildiğimiz müddetçe, düşman, kara ordumuzu mağlûp edecek üstün miktarda bir kuvveti, adamıza çıkaramaz.„

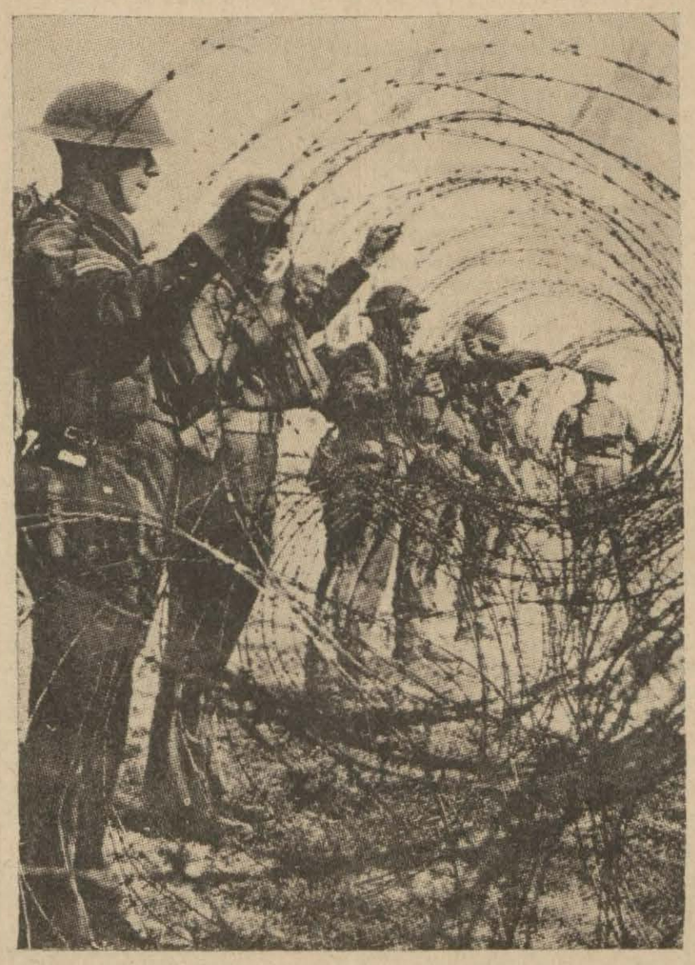

İngilterede bir istilâ teşebbüsüne karşı müdafaa hazırlıkları

BUGÜN

Dünyanın Siyasî Manzarası

1 — Yugoslavyanın üçlü paktta imzası henüz kurumadan Belgratta vukua gelen hükûmet darbesi bütün dünyada bir bomba gibi patlamıştır.

2 — Yeni kabinenin imzalanan paktı tanımıyacağı tahmin edilebilir. Maamafih henüz bir karar alınmamıştır.

3 — Japon Hariciye Nazırı Berlindeki beyanatında, Almanyanın İngiltereyi mağlûp edeceğini ve Japonyanın da kendisine düşen vazifeyi yapmaktan çekinmiyeceğini söylemiştir.

Yugoslavyada:

Alman gazetelerinin üçler paktını imzalıyan Yugoslavyaya hitaben: "Yeni Avrupanın arkadaşlık ailesi içine hoş geldiniz!„ sözlerini yazdıkları zamandan yirmi dört saat geçmeden ve paktın imzası kurumadan Yugoslavyada vukua gelen hükûmet darbesi, bütün dünyada bir bomba gibi patlamıştır.

Svetkovitch hükûmetinin, Yugoslav milletinin iradesini temsil etmekten çok uzak olduğunu paktın imzasından evvel ve sonra memleketin her tarafında yapılan nümayişler ve tezahürler pek bâriz bir surette göstermekle beraber, Almanların Yugoslavyadan asker ve harp malzemesi geçirmek müsaadesini istemiyecekleri hakkındaki teminatlarının efkârı umumiyeyi biraz teskin edeceği düşünülebilirdi.

Fakat Viyana anlaşmasının harp malzemesi geçirilmesi hakkındaki maddelerinin neşredilmediği hakkında haberler gelmişti. Diğer cihetten, Berlin mahafilinde; Yugoslavyanın, paktın askerî maddelerinin hiç birinden muaf tutulmadığı, Yugoslavya ile, pakta giren Bulgaristan ve Romanya gibi küçük devletler arasında hiçbir fark olmadığı, Almanyanın Yugoslavyadan asker geçirmek müsaadesi istemiyeceği hakkındaki protokolün sırf Almanyanın sulhperver niyetlerini tekit etmek maksadiyle tanzim edildiği kanaatinin hâkim olduğu bildiriliyordu.

Almanların iktısadî iş birliği ile iktifa etmiyerek memleketin dahilî işlerine muhakkak surette müdahale edecekleri kanaatine ilâveten, Hindistan nazırı Lord Emery'nin radyo vesitasiyel Sırp milletini ikazı, Amerikanın Yugoslav paralarını bloke etmek suretiyle aldığı sarih vaziyet, Yugoslavyanın Moskova sefirinin mânidar istifası gibi çok mühim hâdiseler, Yugoslav milletini, ve ordusunu memleketin âkibeti hakkında derin düşündürmüş ve derhal harekete geçmiye mecbur etmiştir.

Üçler paktını imzalıyan Başvekil ve Hariciye Nazırının memleketlerine avdetlerinden birkaç saat sonra vukua gelen bu hükûmet darbesinin, kan dökülmeksizin muvaffakıyetle neticelenmesini, çok iyi hazırlanmış olması ile beraber, bütün Yugoslav milletinin bilhassa ordusunun en samimî isteklerine cevap vermiş olması ile de izah edebiliriz.

Genç kralın memleketin idaresini eline almasının ve millî birlik kabinesinin kurulmasının memleketin her tarafında misli görülmemiş harikulâde heyecanlı vatanperverane tezahürlere sebep olması, Yugoslav milletinin istiklâlini korumak hususundaki azim ve iradesinin en sarih bir delilidir.

Bu hükûmet darbesinde mühim bir rol oynadığı tahmin edilen Sırp patriğinin, tertip ettiği mitingde, milleti yeni krallık etrafında toplanmaya ve hürriyet ve istiklâli sonuna kadar müdafaaya davet eden hitabesi, mitinge iştirak eden on binlerce halk tarafından hararetle alkışlanmıştır.

Çeteciler cemiyetinin neşrettiği beyannamedeki, müteveffa kral Aleksandr'ın ölmeden evvel söylediği (Yugoslavyayı kurtaralım) sözü halkın üzerinde derin bir tesir yapmıştır.

Yedek subaylar cemiyeti, krala bir sadakat telgrafı çekerek büyük bir heyecanla emirlerini beklediklerini bildirmişlerdir.

Pakt Ne Olacak?

Bu yeni vaziyetten sonra bütün dünya efkârı umumiyesini en çok meşgul eden mesele, bu hükûmet darbesinin, iki gün evvel imzalanan paktın mukadderatı üzerinde nasıl bir tesir icra edeceği keyfiyetidir.

Yeni Yugoslav kabinesinin hüviyeti bizi bu hususta, hiç olmazsa kısmen, aydınlatabilir.

Bu kabine, Sırp, Hırvat, Sloven partilerini temsil eden bir millî temerküz kabinesidir. Hükûmet darbesini bizzat hazırladığı tahmin edilen General Simovitch'in riyasetinde teşekkül eden bu kabineye, İngiliz dostluğu ve Nazi aleyhtarlığı ile tanınmış şahsiyetlerin, bilhassa pakta muhalefetinden dolayı istifa eden eski Moskova elçisinin ve üç nazırın girmeleri çok şayanı dikkattir.

Bu mahiyetteki bir kabinenin mantıkan, imzalanan paktı tanımaması icap etmektedir.

Fakat yeni hükûmetin, Almanyanın askerî müdahalesine mani olmak maksadiyle, bu hususta şimdilik müsbet bir karar almaksızın vaziyete intizar etmesi ve millî müdafaa tedbirlerini tamamlaması da mümkündür.

Mister Churchill'in bu hükûmet darbesi dolayısiyle dün Avam Kamarasında, iki saat fasıla ile iki defa beyanatta bulunarak: Yugoslavyada tecavüze

(Devamı 5 incide)

TAKVİMDEN BİR YAPRAK

Karga ve Kavga

İnsanlar yaptıkları hatalarda daima kabahati başkalarına atmak isterler. Kabahati yükliyecek kimse bulamayınca da bu "Vur abalıya„ faslında en fazla dayağı kör şeytan yer. Şeytan, Ademle Havvaya cennette oynadığı oyundan beri hiç kabahati olmadığı halde bile ikide birde hücuma uğramaktan bazan öfkelenir, iftiracılara tatlı cevaplar verir: Meselâ koyunu boğazlayıp, derisini tulum şeklinde çıkardıktan sonra, üfliyerek, ağzını bağlıyarak üstüne binip suyu geçmek istiyen bir adamın, yarı yolda bağın çözülmesiyle suya batması üzerine:

— Ah kör şeytan! Diye feryadına - haklı olarak - dayanamaz.

— Yok! Der. Sen boğazladın, sen üfledin, sen bağladın... Bu işe beni ne karıştırıyorsun?

Suçu şeytana yüklemek pek hafif cürümlerde belki kaçamak çaresi olabilir. Fakat mazeret teşkil etmez. Her kabahatte:

— Şeytana uydum! Diyenlere:

— Biraz da rahmana uy. Cevabı verenler olur.

Fıkramda bahsedeceğim suç hamalı bu sefer şeytan olmuyor. Bütün kabahat tarife göre çirkinlikte ondan aşağı kalmıyan zavallı bir kargaya yükleniyor.

Dünkü gazetelerden birinde bir mahkeme röportaj'ı okudum. Ayni sokakta oturan komşular karganın münasebetsizliği yüzünden takunyalarla müsellâh oldukları halde birbirlerine girmişler. Bu işte dayak atanların, dayak yiyenlerin hiç kabahati yokmuş. Bütün suç kargada imiş. Bakınız bu mendebur hayvan ne yapmış?

Bir yerden gagasına bir ceviz alıp viranedeki büyük ağaca konmuş. Peyniri tilkiye kaptırdığı gündenberi hâsıl olan bir itiyatla olacak cevizi düşürmüş. Viranede oynıyan çocuklar gökten düşen bu meyveyi kapmak istemişler, kavga başlamış. Işe çocukların anaları girişmişler. Çocuklardan hangisinin cevizi yedikleri malûm değil. Fakat analarının mükemmel dayak yedikleri işin mahkemeye düşmesinden anlaşılıyor.

Karga da seni tutarım aman
Kanadını yolarım aman

Diye bir türkü vardı. Bunu ne zaman işitsem kendi halinde gezen bir hayvana karşı gösterilen husumetin sebebini bir türlü anlamazdım. Meğer bestesine bu güfteyi uyduran ne kadar haklı imiş...

Ağaçtan attığı bir cevizle bütün bir mahalleyi birbirine düşüren muzip hayvan bilhassa mahkûm olacak kadının eline geçse yalnız kanadını yolmak değil, kafasını bile koparırdı.

Bir de kargayı düşünelim; ağacın üstünden aşağıdaki döğüşü seyredecek kadar cesareti varsa mutlaka şöyle söylemiştir:

— Şu insanlar ne acayip mahlûklardır! Bir ceviz için birbirlerine girdiler, ya bir altın atsaydım ne olacakmış?

Takvimci

Yeniden 4 İhtikâr Suçlusu Yakalandı

Kunduracı Ali Galatada kundura malzemesi satan Dimitriden kundura çivisi almak istemiş, fakat Dimitri birkaç gün evvel 120 kuruşa verdiği kundura çivisini 160 kuruşa satmıya kalkışmıştır. Yapılan cürmümeşhut sırasında da ayni şekilde çiviye 160 kuruş istediğinden Dimitri yakalanmış ve müddeiumumiliğe verilmiştir .

★ Galatada pulluk demirini pahalı satan Mehmet, Beyazıtta 190 kuruşa kahve satan Mehmet Tan, Sirkecide film ihtikârı yapan Nikola adliyeye tevdi edilmişlerdir.

Mahkûm olan muhtekirler

Dün ikinci asliye ceza mahkemesinde milli korunma kanununa muhalif hareketten dolayı 3 kişi hakkında tevkif, para ve dükkânlarını set kararı verilmiştir.

Müteselsil surette ihtikâr yapan ve fiyatların yükselmesine sebep olan Mısır çarşısı baharatçılardan Sıtkı ile kardeşi Cemal yapılan duruşmaları sonunda 25 er lira para cezasına mahkûm olmuşlardır. Dükkânları da bir hafta müddetle kapatılacaktır.

Yassı cep fenerlerini 5 kuruş fazlasiyle 80 kuruşa satan ve Beyoğlunda tütüncülük yapan Mehmet Hüseyinin çırağı Rıza - nın da suçu sabit görülmüş ve 25 lira para cezasına mahkûm olmuştur.

LOKMAN HEKİMİN ÖĞÜTLERİ

Baş Ağrısı Nereden Gelir?

I

Baş ağrısına tutulan herkes, bir ilâçla onun geçivermesini pek ziyade isterse de hekimlikte tedavisi güç rahatsızlıklardan biri baş ağrısıdır. Çünkü hangi rahatsızlık olursa olsun onu fence geçirmek için ilkin sebebini bulmak lâzımdır... Bu sebebi arayıp bulmak, tabiî, hekim işidir. Baş ağrısını çeken, onun verdiği iztirabı şüphesiz, pek iyi anlar, fakat onun nereden geldiğini anlamak pek çok bilgiye -bütün hekimlik bilgisine- bağlıdır.

Bir baş ağrısının ne kadar çok sebepten gelebileceği hakkında basit bir fikir verebilmek üzere burada, baş ağrısı getiren hastalıkların hepsini değil, çeşitlerini numara sırasiyle anlatmaya çalışacağım. Arada eksikler kalırsa, kusura bakmamanızı da rica edeceğim:

1 — En başta ateşli hastalıklar. Bunların hemen hiç birinde baş ağrısı eksik olmaz, fakat grip hastalığının verdiği baş ağrısı -herkes bilir- en meşhurudur. Zaten grip, baş ağrısının şiddetinden suratı asık adam demektir.

2 — Menenjit hastalığı hangi mikroptan gelirse gelsin, baş ağrısı en acıklı alâmetidir.

3 — Bunun gibi, akla dokunan hastalıklardan bazıları da pek acıklı baş ağrısı verirler.

4 — Zehirlenmeler baş ağrısı verirler. Meselâ mangalda iyi yanmamış kömür bulunur, yahut kömür sobasının bir yeri delik olur, derhal baş ağrısı gelir... Bunlar geçici zehirlenmeler, fakat, kadeh alkol de devam edince debir akşamdan bir akşama bir kaç vamlı baş ağrısı verir. Kimisine sigara bile baş ağrısı getirir... Baş ağrısına ilâç diye yutulan haplardan da baş ağrısı geldiği çoktur. Çünkü onlar da devamlı olunca insanı zehirlerler.

5 — İnsan başının üzerine düşünce, başını bir tarafa vurunca baş ağrısının gelmesi kaidedendir... Bunu herkes bilir, diyeceksiniz. Fakat insan başını bir yere çarptıktan sonra hayli zaman geçer de baş ağrısı o vakit gelir. Başın bir yere çarpmış olduğu da hatırdan çıkmış bulunur. Aksine gibi, geçirilmesi en güç olan baş ağrısı da bu türlü sebepten gelenidir. Çünkü başın bir yere çarpması, başın içinde bir sakatlık yapmış gibidir.

İnsanın başının içinde beynini, tahta sandık içinde yumurtalara benzetirler: Sandık bir yere çarpınca tahtaya bir şey olmaz, fakat içindeki yumurtalardan bir kaçının kırılmış olması mümkündür...

GÖZÜME ÇARPANLAR

Yazan: Sevim SERTEL

Üç Çocuk ve Bir Bomba Hikâyesi

İngilterenin Edmenton eyaletinde geçen şu vaka anlatılan bomba hikâyelerinin en enteresanlarından biridir.

Bir gün Jack, Stan ve Norman isminde üç afacan bombardıman esnasında yıkılmış bir evin ankazı arasından ateş yakmak için tahta toplamıya giderler ve işlerine koyulurlar.

Beraberlerinde getirdkileri teneke oldukça dolmuştur. Onlar faaliyetlerine devam ederlerken içlerinden bir tanesi birdenbire bağırır:

— Ah bakın, ne buldum..

Hepsi dönüp ona bakarlar. Bu 50 kiloluk bir bombadır. Bu çocukların yerinde başkası olsa hemen şeytan görmüş gibi kaçardı. Fakat bu üç afacanı bir sevinçtir alır. Aman hiç böyle fırsat kaçırılır mı? Ne yapıp yapıp bu bombayı patlatmalı.. Bundan eğlenceli oyun olur mu?

Bu düşünce ile içine odun doldurdukları büyük tenekeyi boşaltırlar ve bir hayli gayretle içine bu büyük demir topu koyarlar. Sonra üçü birlikte bu tenekeyi bildikleri bir şoseye taşırlar. Burası tenha bir yer olduğu için korkacak bir şey yoktur. Şimdi çocuklar, bu bombayı hafifçe yere sürterek patlatmıya uğraşırlar. Amma nafile!.. Bütün gayretleri boşa gider: Bomba bir türlü patlamaz.

Artık bombanın patlamasından ümitlerini kesen çocuklar onu yerlere vura vura eve kadar getirirler. Fakat bunlar bu vaziyette görülür görülmez, mahallede bir kıyamettir kopar. Derhal çocukların elinden bombayı alırlar. Yardım ve yangın ekiplerine haber gönderilir. Bütün mahalle her ihtimale karşı tahliye edilir .

Bütün bu kargaşalıkta Jack, Stan ve Norman kıymetli oyuncaklarının ellerinden alındığına fena halde hırslanmışlardır. Fakat hikâye burada da bitmiyor. Bomba orada 24 saat durup ta hâlâ patlamayınca bu sefer mütehassıslar vaka mahalline çağırılmışlardır. Gelen mütehassıslar bombada bir fevkalâdelik olduğunu sezerek onu uzun uzadıya muayene etmişlerdir. Aldıkları netice şudur:

"Bu bomba geçen harpte atılmıştır!„

★ ★

80 Yaşındaki Tamirci:

Saint Gaoliter köprüsü Fransanın diğer taş köprülerine benzerdi. Geniş bir nehir üzerine kurulmuş olan bu köprünün de sütunları suyun içine aksederdi.

Derken birgün harb koptu.Halk bu köprü üzerinden geçip su içindeki akisleri seyredemez oldu.

Bombalar yağdı, ateşler çıktı; Güzelim Fransa bir cehenneme döndü, evler, binalar yıkıldı. Sonra mütareke oldu.

Yıkılanların yerine yenisini koymaya karar verdiler. Bu arada çöken Saint Gauliter köprüsünü de tamir ettirmek istiyorlardı. Fakat bu kolay bir iş değildi. Görünüşte diğer kardeşlerine benziyen bu köprünün temeli çok değişik çıkmıştı. Hiç bir mimar bu tarz bir temelin üzerine köprüyü çıkamıyordu. Su içine gömülmüş temel ise o kadar sağlamdı ki. bunu yıkmak ta imkân haricindeydi.

Bu isin içinden nasıl çıkacaklarını düşünürlerken bir gün ak saçlı, ak sakallı iri yarı vücutlu tunç yüzlü bir adam meydana çıktı ve köprüvü tamir edeeğini söyledi. Evvelâ inanmadılar. 80 yaşını geçmiş bir ihtiyarın elinden böyle bir iş gelir miydi hiç?

Fakat, bu adam herkesin hayretine rağmen, Saint - Gaultier köprüsünü tamir etti; hattâ onu yeni baştan kurdu. Ve sonra bu sırrın kerametini şöyle anlattı:

— Ben 60 sene evvel köprü mühendisliği yapmaya başladım. Daha o zaman 24 yaşındaydım ve Fransanın bir köşesinde herkesten başka bir tarzda bir köprü kurdum. İstedim ki. bu benim köprüm olsun... Ona cuğum gibi bakayım.. Her derdine yalnız ben deva bulayım. O köprünün adı Saint - Gaultier köprüsüydü. Benim de adım Adolphe Verneret'dir. Hayatımda son arzuma da muvaffak oldum.

ORDU KUMANDANI

YAZAN: GENERAL SİR ARCHIBALD WAVELL
İNGİLİZ ORTA ŞARK ORDULARI BAŞ KUMANDANI

Kumandanın Ordu İçinde Rolü ve Durumu Ne Olmalı?

— 3 —

Kumandan - Kurmay münasebetleri

Kumandanın kıtalarla münasebetini temin eden vasıta, Kurmay heyetidir; kumandan bunun vasıtasiyle orduyu kontrol ve idare eder. Bu meselede her kumandanın riayet edeceği iki basit kaide vardır: Kurmaya ait vazifeleri kurmaya bırakmak ve ordu ile kendisi arasında kurmayın sokulmasına asla müsaade etmemek. Kurmaya vâzıh ve sarih talimat vermek kâfidir. Emir altındaki cüzütam kumandanları ve kıtalar, generalle daimî şahsî temasta bulunmayı tercih ederler ve onun her şeyi kurmayın gözü ile görmesini istemezler. Bunun için de kumandan, zamanının azını yazıhanesinde, çoğunu kıtalar arasında geçirmelidir.

Kumandanın kendi emrine bağlı cüzütam kumandanlariyle münasebeti meselesinde, üzerinde ehemmiyetle durulacak nokta, bunlarm seciyevi hususiyetlerini bilmesi lüzumu etrafında toplanır. Kumandan, bunlardan hangilerinin teskine, hangilerinin tahrike muhtaç olduğunu, bir vazifenin ifası hususunda kimin kendi başına harekette serbest bırakılacağını, kimin kontrole tâbi tutulacağını bilecektir. Kıtaat kumandanları arasında öylesi var ki, uzun ve tafsilâtlı talimata muhtaçtır; öylesi de var ki, bir iki umumî çizgi ile verilen emrin mahiyetini derhal kavrar. Yine öyle generaller var ki, yüksek kumandanlığm emir ve nezareti altında çalıştıkları müddetçe, pek parlak işler görürler; öyleleri de var ki, kumandanlıkta tek başına kalır kalmaz şaşırıp kalırlar. Bu iki tipi bir araya getirmek, işbirliğine sevketmek — fikrimce, kumandana düşen ehemmiyetli vazifelerden biridir.

★ ★

Asker niçin harp eder?

Kumandanm kıtalarla münasebetleri meselesini katî kaidelere bağlamak, oldukça güçtür. Kıtaat subaylarmın bu meselede takip edecekleri yol, eldeki malzemenin nevi ve cinsine göre hareket etmekten, yani askerlerin tabiatine uymaktan ibarettir. Bu münasebetlerin şartları, ordudan orduya değişir. Fakat esaslı bir mesele vardır ki, her ordu için birdir: Bir askeri, hayatını tehlikeye sokan âmil nedir? Ve bir kumandan, ordusunun mukavemet kabiliyetini ne suretle arttırabilir? - Hiçbir asker ölmek istemez. O halde ona ölümü aratan sebep nedir? Ganaime kavuşmak mı? Şöhret kazanmak mı? Disiplin mi? Anane mi? Memleket sevgisi mi? Bir fikre veya bir şahsiyete bağlılık duygusu mu? - Ganaim ve şöhret ihtiraslarının kuvveti, bugün bir hayli azalmıştır. Zaten bunlara erişmek imkânları da, pek o kadar bol değildir. Nişanlar ve terfiler, nisbî bir rol oynar; fakat bunlar verilirken tedbirli hareket edilmezse, kıskançlıklarm uyanmasına sebebiyet verilebilir. Bana kalırsa, askerdeki feragat duygusunun ve ölüm hazırlığının başlıca âmili, memleket sevgisidir. Geçen dünya harbine ait bir eserde şöyle bir fıkra okuduğumu hatırlarım:

"Bir asker, haksız bir davaya hizmet ettiği için, firar etmez veyahut, aksine olarak haklı bir dava lehine mücadele ettiği için de, harp etmez. Asker, yalnız daha zayıf olduğunu hissettiği vakit firar eder ve kendisini daha kuvvetli hissettiği veyahut subayı kendisine bu duyguyu telkin ettiği için harp eder.,,

Bir şahsiyete bağlılık saikasiyle harbe atılmak, eski zamanlara ait bir tezahürdür. Zamanmızın totaliter memleketlerinde bu saikin yeniden rol oynamakta olduğunu görüyoruz. Anane ve disiplin, askerî feragat duygusunun en ilk şartları gibi telâkki edilebilir. Fakat zamanımızda disipline verdiğimiz mâna, eskidenberi "Askeri disiplin,, adiyle andığımız kaidecilikten çok farklıdır. Fakat ne olursa olsun, generalin ehemmiyet vereceği asıl mesele, ordu işlerinde tam bir adaletin hâkim olması noktasında toplanmalıdır. Asker, alman tedbirlerin ve verilen emirlerin sert ve şiddetli olup olmadığına bakmaz; haklı ve adaletli olduğuna kani olduktan sonra en ağır emirlere bile itaat eder. Asker, ordu hayatında şahsî refahma, muntazam surette beslenmesine, iyi elbise verilmesine, temiz bir yerde yerleşmesine, sıhhî bakımdan mahrum olmamasma — toplu bir ifade ile iyi gıdaya ve iyi muameleye ehemmiyet verir. Şahsî emniyet duygusu, yani harbin iyi bir şekilde neticeleneceği ve onun tekrar serbest hayata avdet edeceği ümidi de, bundan ehemmiyetsiz bir âmil değildir. Demek, top ve yağ! Yağ yerine top değil!.

★ ★

Ordunun sevdiği generaller

Askerin iaşesine dikkat eden, ona başarılması kabil vazifeler veren ve muharebeler kazanan bir generalı pek tabiidir ki, kısa bir zaman zarfında ordunun itimadını kazanacaktır. Fakat ayni zamanda onun bağlılığını da kazanıp kazanmıyacağı, başka bir meseledir.

Wellington, orduya ait iaşe meselelerinde pek sert davrandığı ve hiçbir muharebeyi kaybetmediği halde, ordu tarafmdan hiçbir zaman sevilmemiştir. Buna mukabil, halkın teveccüh ve duygularına asla aldırış etmiyen Kitchener, Atbara muharebesi meydanına ordunun içten gelen bir alkış tufanına mazhar olmuştu. Çünkü asker, onu görür görmez, düştüğü müşkül vaziyetten kendisini kurtaracak ve zafere isal edecek tam bir şefe kavuştuğunu duymuş ve heyecana kapılmıştı. Bir kumandanm orduca sevilip sevilmediği noktası, mühim bir mesele teşkil etmez; yeter ki, onun tam itimadını haiz olsun! Bir kumandan hiçbir zaman ordunun muhabbet ve teveccühünü kazanmak emelini beslememelidir. Onun için askerin takdir ve saygısı kâfidir. Fazla lâübâlilik, itimatsızlığa yol açar.

Maliye Vekili Bugün Şehrimize Geliyor

Ankara, 27 (TAN) — Maliye Vekili Fuat Ağralı bu akşamki ekspresle İstanbula hareket etmiştir.

Münakalât Vekilinin Tetkikleri

Münakalât Vekili Cevdet Kerim Incedayı vekâlete bağlı müesseselerde yapmakta olduğu tetkiklerine dün de devam etmiştir. Vekil birkaç gün daha burada kaldıktan sonra Ankaraya dönecektir.

SPOR:

İstanbul Kros Takımı Bugün Gidiyor

İnönü koşusuna iştirak etmek üzere İstanbul kros kantri ekipleri bu sabah Bandırma tarikiyle İzmire hareket edeceklerdir. Biri mekteplilerden müteşekkil olmak üzere üç takım halinde bu koşuya iştirak eden İstanbulun birinci takımı, Riza Maksut, Eşref, Hüseyin ve Ertandan mürekkeptir.

Koşunun favorilerinden biri de Ankara ekibidir. 12,200 metre üzerinde Ankarada yapılmış olan Atatürk koşusunun galibi ile Riza Maksut bu koşuda rövans için eyep çekişeceklerdir. Riza Maksut bir seneden fazla bir müddettenberi yarım mukavemet koşuları üzerinde ihtisas yapmış ise de İnönü koşusu 7500 metre üzerinde yapılacağı cihetle, kendisi için daha avantajlı olacağı muhakkaktır. Gerek fert ve gerek takım halinde İstanbul ile Ankaranın çekismesi hayli zevkli ve çetin olacaktır.

Türkiye kır koşusu birinciliği bu yıl beşinci senesini idrak etmektedir. Her sene muntazaman yapılmakta olan bu koşuya iştirak edenlerin adedi savanı hayret derecede artmıştır. Gecen sene 1941 birinciliğine 20 den fazla takımın istirak edeceği ümit edilmekte iken, bu ümidin 40 bölge ve 46 takım halinde fazlasiyle tahakkuk etmis bulunması çok sevindirici bir hadisedir.

Bugün, İstanbul takımı ile birlikte federasyon azası olan Burhan Felek, Adil Giray, Tevfik Böke ve Füruzan Tekil de İzmire hareket edeceklerdir.

Millî küme maçları

Millî Küme maçlarına Pazar günü Fenerbahçe stadyomunda başlanacaktır. Daha ilk hafta Fenerbahçe ile Galatasarayın karşı karşıya gelmesi, turnuvanın büyük bir hızla başlıyacağına alâmettir. Bundan evvel Beşiktaş ile İstanbulspor karşılaşacaklardır.

Fenerbahçenin Beşiktaş önünde duçar olduğu son mağlûbiyetin Galatasaray önünde de tekerrür etmemesi için klüp dahilinde büyük bir faaliyet ve endişe görülmektedir. Dün akşam Fenerbahçe teknik komitesi fotbulcülerle bir hasbihalde bulunmuş ve takımın teşekkülü hakkında fikirler teati edilmiştir. Bu hafta Fener takımının tatmin edici bir şekilde tertip edileceği ve muvaffak olacağı Fenerliler tarafından söylenmektedir.

Atış müsabakası

Halkevleri arasında tertip edilen atış müsabakası bu pazar sabahı Şeref sahasındaki Poligonda yapılacaktır. Müsabakaya her Halkevinden beş atıcı iştirak edecektir. Halkevleri bu hususta hümmalı bir faaliyetle hazırlık yapmaktadırlar.

TEPEBAŞI DRAM KISMINDA
Bu akşam saat 20,30 da
HÜRRİYET APARTMANI
Yazan : Sedat Simavi
★ ★
İSTİKLÂL CAD. KOMEDİ KISMI
Bu akşam saat 20,30 da
DADI

İktisadî Hafta

Türkiyenin Harpten Evvel ve Harp İçindeki Alım ve Satım İşleri - Son Bir Haftalık İdhalât ve İhracatımız

Bu hafta içinde, ihracat hareketleri, ithalât hareketlerinden daha fazlaydı. Maamafih, bu hal yalnız bu haftaya mahsus değildir. Harpten sonra ticaret âleminde tecelli eden bir şekildir. Bu şekle göre, mal satmak kolay, fazla mal almak kolay değildir. Halbuki harpten evvel, bu şekil tamamiyle aksine olarak tezahür etmekteydi. İstediğimiz kadar ithalât yapmak imkânları vardı. Fakat, dışarıya mal satmak, bu derecede geniş imkânlardan mahrumdu. Devlet, ihracatı arttırmayı üzerine bir vazife olarak almış, "İhracat ofisi,, diye bir teşekkül kurmuş, Avrupa ve Amerikaya yeni yeni ticaret mümessilleri göndermişti. Halbuki bugünkü şartlar altında, dışarıya mal satmak için, teşkilât yapmaya, bin bir türlü masraflara girerek, Türk mallarını Avrupa sergilerinde tanıtmaya, propagandalara ihtiyaç yoktur. Çünkü büyük bir abloka içinde olan Avrupa, ham madde, yiyecek buhranı geçirdiği için, Türkiyeden mal almıya muhtaç bir vaziyettedir. Nitekim Finlânda, İsveç Holanda gibi memleketler hayvan yemi olarak bizden kepek, küspe bile satın almaktadırlar.

Bugünkü abloka şartları altında, İsveçin cenubî Amerikadan keten tohumu, Finlândanın Amerikadan buğday, pamuk, Holandanın, kolonilerinden küspe ve yiyecek almasına imkân yoktur. Vaziyet bu suretle tecelli ettiği için, Avrupa memleketleri mütemadiyen ihracat mallarımıza talip olmaktadırlar. Bu yüzden keten tohumu, küspe, kepek gibi mallarımızı ilk defa olarak Avrupaya satmak imkânlarını elde ediyoruz. Demek oluyor ki, harp, ihracat maddelerimizin taleplerini arttırmıştır.

Mal almıya gelince, bunun ihracat kadar kolay olmadığını yukarıya yazdığımız için, bu mevzuu bir daha tekrar etmiyoruz. Maamafih ithâlâtın güç olmasına rağmen, memleketimizde ithalât malları üzerinde bir yokluk hissedildiği de vâki değildir. Yedikule deri fabrikaları dışardan ham deri gelemiyeceğini düşünerak endişe etmişlerdi. Halbuki bu sene fazla mikdarda kesilen sığır yüzünden, piyasada sığır derilerinin mikdarı artmıştır. Bundan başka hayvan sahipleri, deri sanayiinin aradığı vasıflara uygun deri yetiştirmek için ona göre hayvan beslemektedirler. Vaktiyle, cenubî Amerikanın kalın ham derileri piyasaya geldiği için, hayvan sahipleri bunu düşünmemişlerdi.

İhracat:

Bu haftanın ihracatı, en ziyade, tütün, pamuk, tiftik maddelerine inhisar etmekteydi. Tütünün birinci derecede müşterisi Mısır ve İngiltere, ikinci derecede müşterisi Almanyaydı.

Yugoslavyaya bir buçuk milyon liralık pamuk satılmıştır. Ticaret anlaşması mucibince bu memlekete bir buçuk milyon liralık daha pamuk gönderilecektir. Satışlar, serbest dövizle yapılmaktadır.

Tiftik ihracatı da Almanyaya yapılmaktadır. İhraç edilecek tiftik mikdarı bir milyon 200 bin liradır.

Bu hafta içinde, tiftik ihracatçılar birliği, Almanyaya ihraç edilecek tiftik mikdarını, tiftik tacirleri arasında taksim edecektir.

İngiliz ticaret birliği de 40 bin balya tiftik almak için, tiftik ihracat birliği ile müzakerelerine devam etmektedir. İsveç, İsviçre Macaristandan tiftiklerimize karsı talepler artmaktadır. Alâkadar tâcirler, yeni senenin kırkım mevsiminde tiftik rekoltesinin geçen seneden farksız olduğunu söylemektedirler.

Haftanın ikinci derecede ihracat maddeleri arasında kuzu ve keçi derileri bulunmaktadır. Harpten sonra bu nevi derilere karsı her tarafdan talepler artmıştır. İsveç, Finlândadan bile kuzu ve keçi derileri istenmektedir. Bir kaç güne kadar Almanyaya 750 bin liralık deri ihraç edilecektir. İhraç edilecek deri mikdarı, ihracat tâcirleri arasında taksim edilmiştir. Buna ait liste de, evvelki gün, Ticaret Vekâletinden mıntaka ticaret müdürlüğüne bildirilmiştir.

Balık ihracatı da, Romanya, Bulgaristan, Yunanistan, hattâ Çekya, Almanyaya bile yapılmaktadır. Alman firmaları, taze balıktan baska tuzlu ve konserve balıkları istemektedirler. Almanyaya ihraç edilerek iki milyon liralık ihracat listesinde, konserve de bir hisse ayrılmıstır.

İthalât:

Yunanistandan kimyevî maddeler, Macaristandan Tuna yolu ile sınaî mamulât gelmiştir.

Demir madeni eşya birliği de, Slovakyadan 300 ton civi sipariş etmiştir. Yakında gelecektir. İngiltereden gelen 15 bin sandık teneke, petrol kumpanyalarına verilmiştir. Kahveye gelince, Port Saitte bulunan 40 bin çuval kahve, yakında memleketimize gelecektir. Bundan başka Avustralyaya 20 bin liralık ham deri sipahis edilmiştir. Bu mallar da Basra yolundan beklenmektedir.

Hüseyin Avni

Askerî Vaziyet

Harrar'ın Sukutu Addis-Abeba Yolunu İngilizlere Açacak

(Askerî muharririmiz yazıyor)

Şarki Afrika harekâtı, umulduğundan çok daha büyük bir süratle inkişaf etmektedir. Burada engin çöl ve dağ mesafelerini katetmek mecburiyetinde kalan İngiliz kıtaları, ileri yürüyüş tekniğinin şimdiye kadar itibarda olan usul ve nisbetlerini, ölçüsüz farklarla aşarak, harp tarihinde yeni rekorlar kazanmışlardır. Şarki Afrika harekât sahalarının en mühim bölgesi, geçenlerde de kaydettiğimiz gibi, cenubu şarki bölgesidir. İngilizler geçenlerde Cicika mevkiini zaptettikten ve bilhassa bu mevki ile Berbera limanı arasındaki yolu da kontrol altına aldıktan sonra, külli kuvvetlerini Harrar istikametine doğru kolaylıkla sevketmişler ve buradaki ârızalı arazide en mühim geçit yerlerinden geçerek nefsi Harrar'a yirmi kilometre kadar yaklaşmışlardır. Bu şehir, bugün yarın sukut etmek üzeredir. İtalyanlar, bu şehri kurtarmak için ellerinden geleni yapmaktadırlar. Habeşistandaki İtalyan ordusunun külli kısmı bu taraflara sevkedilmiştir. Hattâ Habeşistan umumî valisi ve kumandanı Aosta dükası, Addis - Abeba'dan Harrar'a gitmiş, müdafaa kumandanlığını bizzat kendi eline almıştır. Fakat bütün bu tedbirlere rağmen, İngiliz yürüyüşü hiç durmadan devam etmektedir. İtalyanlar, ellerinde bulunan bütün ihtiyat kuvvetlerini atlamaya sokmuşlardır. Artık imdat gelemezler. Bundan maada, bu muhtelif cepheler arasındaki mesafeler o kadar uzundur ki, istenildiği ande ve tam zamanında bir cepheden öbürüne kuvvet celbine imkân yoktur. Bu şartlar içinde artık sukuta mahkûm telâkki edilmesi lâzım gelen Harrar'dan sonra, İngilizler için takip edilecek tek ve son bir hedef kalıyor: Addis - Abeba...

RADYO

8,00 Program	18.30 Fasıl heyeti
8.03 Haberler	19,30 Haberler
8.18 Müzik (Pl.)	19.45 Konuşma
8.45 Yemek listesi	19.50 Müzik
★	20,15 Radyo gazetesi
12,30 Program	20.45 Temsil
12.33 Şarkılar	21,30 Konuşma
12,50 Haberler	21.45 Salon kestrası
13.05 Saz eserleri	22.30 Haberler
13,20 Müzik (Pl.)	22.45 Müzik
★	23,00 Cazband (Pl.)
18.00 Program	23,25 Kapanış
18,03 Müzik	

Kora Terry
Marika Rökk

Taksitle Satılık Ev
Emlâk ve Eytam Bankasından:

Esas No.	Yeri	Kıymeti	Nev'i	Mesahası	Depozitosu
C. 30	Fatih Küçük Mustafapaşa Gülcami Mah. Es. Camii şerif, Ye Hisar altı sokağı No. Es. 9, Ye. 14 "Gülcami civarında ve Fener caddesinin ilk sokağındadır.	1200.—	Zemin kat üzerine 3 katlı hane 4 oda, 2 sofa, 1 tarasa, 1 mutbak, 1 helâ, 1 hamam	36 M2	240.—

Adresi ve tafsilâtı yukarıda yazılı gayri menkul açık arttırma usuliyle ve ilk taksiti peşin geri kalanı üç senelik taksitle ve % 8 1/2 faize tâbi olmak şartiyle satılacaktır.

İhale 7.4.1941 pazartesi günü saat ondadır. Müzayede sırasında verilen bedel mukadder kıymeti geçtiği takdirde taliplerin depozitalarını yüzde yirmi nisbetinde arttırmaları ve mühür kullananların mühürlerini noterden tasdik ettirmeleri lâzımdır.

İsteklilerin pey akçesi, nüfus tezkeresi ve üç kıt'a fotoğrafla birlikte şubemiz emlâk servisine müracaatları. (866 — 2170)

Bugün ASRÎ Sinemada
MOTO
Hazine Peşinde
PETER LORRE - MARY MAGUIRE
SABAHSIZ BİR AŞK GECESİ
CHARLES BOYER - IRENE DUNNE
Fransızca sözlü 2 süper Film Bir den

Feci bir âkıbete uğrayan MADLEN LAVRENS'in
GAİP İZLER
ini arayan Paris Heyecan içindedir.
ACABA KATL Mİ OLUNDU?
YOKSA KAÇIRILDI MI?
ARAŞTIRMALARA MÂNİ OLÂN KİMDİR?
MÜCRİMİ KİM SAKLIYOR?
(KRİSTİNA SÖDERBAUM)
un oynadığı bu heyecanlı filmi
BU AKŞAM BÜYÜK İLK GECE de
ŞARK Sinemasında Seyrederek bu Sırrı anlıyacaksınız.
Suarede yerler numaralıdır.

GÖL İNSANLARI

Yazan: Cemalettin Mahir

No: 17

Kör Ahmet te sıçradı.

— Ne var usta?

— Hay, Allah belâsını versin... Koş ulan...

Ali omuzundaki kepeneği atıp, deyneği kaparak fırladı. Bir yandan da Ahmede bağırıyordu:

— Kurt var... Sürüyü kolla!

O kadar hızlı koşuyordu ki, Ahmet, ona yetişemiyeceğini anlıyarak sağa doğru yayılan sürüyü toplamak için yolunu değiştirdi.

Ali ,canavarı karşılamak üzere, sürü ile çalıların arasına girmişti .Hem koyunları Ahmede doğru kovalamak için haykırıyor, hem de köpek gibi uluyordu.

Bütün hayvanlar, çalılıktan süratle uzaklaştıkları halde bir tanesi orta yerde kalmıştı.

Bir kere meledi, sonra çalılık istikametinde kurdun arkasından koşmıya başladı.

Ali, canavar tarafından ısırılan koyunun korkudan ne yapacağını şaşırarak ekseriya peşi sıra koştuğunu bildiği için hayret etmeden arkasına düştü. Çalı kümelerine beş, on adım kala, koyuna yetişip kuyruk yönüne yapıştı.

Hayvan, keskin keskin meleyerek hâlâ ileri atılmak, kurda doğru gitmek istiyor, çırpınıyordu.

Canavar da, altı, yedi adım ötede durmuştu. Ay ışığında gözleri kırmızı kırmızı parlıyordu.

Ali, koyunu daha sıkı tutarak sopasını savurdu. Sopa havada vınlıyarak dönünce kurt, bir kaç adım geriledi.

Ali, silâhı olmadığ ıiçin sopayı büsbütün fırlatamıyor, hızlıyan dairelerle başının üstünde çeviriyordu. Bir iki kere köpek gibi uludu:

— Kurt haydi git! Kurt haydi git! dedi.

Koyun, kolunu sarsacak derecede titriyor, elinden kurtulmağa çalışıyordu.

Ali davarın bu kadar ahmak oluşuna kızdı. Boynuzlarına vurdu ve gözlerini kurttan ayırmaksızın yavaşça geri geri sürükledi.

Lâkin kaç adım atıyorsa kurt ta o kadar yaklaşıyordu. Yiyeceği elinden alındığı için hiddetlenmiş, boynundaki boz tüyler dikilmişti. Savrulan her sopaya karşı bütün sürüyü korkudan birbirine geçirecek derecede korkunç uluyordu.

Ali, ürktü. "Ellerim serbestlesin,, diye koyunu bacaklarının arasına sıkıştırıp dikildi.

Bir müddet karşı karşıya durdular.

Kurt, bu sefer ard ayakları üstüne oturmuştu. Bu haliyle sıska bir köpeğe benziyordu. Çobanın silâhsız olduğunu anlamıştı. Hiç telâş etmiyor, arada, sırada, dişlerini göstererek hırlıyordu. Bu öfkeyle sürüye dalmağı akıl etse, vurduğu koyunu parlaçalardı.

Ali, tehlikeyi sezdiği halde, bunca senelik çoban namusuna yediremediğinden beş, altı, hattâ on beş zarara karşı gözü görerek bir koyun veremiyordu. Bir kaç kere havladı ve değneği savurdu. Yolda sancılanıp birdenbire ölen köpeği (Alaş) sağ olsaydı, şunun boğazını sıktı mı, öldürürdü. Canavara belli etmemeğe çalışarak koyunu bacakları arasında tekrar arkaya arkaya yürüttü.

Aralarındaki mesafe biraz açılınca kurt, dört ayağı üstüne kalkarak uludu ve dişlerini gösterdi.

Ali bir yandan sürüyü ne yapacağını düşünüyor, bir yandan Rıza Beye de, sinsilesine de küfrediyordu. Allahın bu köpeksiz memleketinde bu kadar aç gözlü bir kurda karşı, beş yüz hayvanı müdafaa etmenin imkânı yoktu. Yiğitlikle alamazsa, sabaha kadar hırsızlıkla mutlak bir koyun aşıracaktı.

Kör Ahmede bağırdı:

— Kuyrukçu!

— Buyur, usta!

— Sürüyü topla, bu lânete sezdirmeden tren yoluna indir.

— Baş üstüne...

— Ulan, merkebe dikkat et... Paralatırsak, bir rezalete benzemez.

Ali, sürüden pek uzaklaşmamağa çalışarak koyunu ağır ağır geri çekti. Kurt yaklaşınca sopasını savuruyor, "haydi git, kurt haydi git!,, diye yalvardıktan sonra hiç faydası olmadığını bile bile köpek gibi uluyordu. Bir aralık dizlerinde ıslak bir hararet hissetti. Eğilip yokladı. Avucuna sıcak ve yapışkan bir şey sıvaştı. Kurt, bir vuruşta karamanın kuyruğunu paralamıştı. Kan akıyordu. Hâlâ bacakları arasından kurtulup kurda koşmak için debelenen koyunu tartakladı.

— Alçağın rezili... Alçağın rezili... Namus etmesem vallahi, billâhi seni veririm şuna... Vallahi, billâhi veririm!

Kurt, tren yoluna kadar peşlerini bırakmadı. Sonra kuyruğunu kısıp büyük pençeli ayaklarını sürüye sürüye çalıların arkasına geçti.

Lâkin Ali, bu oyuna aldanmıyacak kadar usta çobandı.

Koyunları deniz kenarına indirdi. Sürünün bir yanını suya, bir yanını tren yolu yarmasına dayadı. Baş tarafa Ahmedi yollayıp kendisi arkaya geçti.

Buraya gelinciye kadar büsbütün takattan düşen yaralı koyunu ölmeden evvel kesti.

Sabaha kadar, hem canavarı kolladı, hem de karışık bir mesele düşündü: "Koyun kısmı fırtınanın patlıyacağını, zelzeleyi, su baskını olacağını, vaktinden önce seziyordu da, kuyruğunu paralıyan kurdun, ardı sıra neden koşuyordu? Sonunda yenileceğini neden kestiremiyordu?

Velhasıl, Allahın akıl almaz işleri çoktu.

II

Rıza Bey, parmaklarını tükürükliye tükürükliye paraları saymağa başlamıştı. Elleri tesbih çekiyor gibi alışık hareket ediyor, ezberlenmiş bir duayı yavaşça okuyor gibi ağzını kıpırdatıyordu. Dudakları kıpkırmızıydı. Çenber sakalı, rafta yanan gaz lâmbasının ışığında boyalı gibi simsiyah parlıyordu. Sedire bağdaş kurup oturmuştu. Sırtında kahve rengi çuhadan bir elbise vardı. Pek bol kesilmiş ceketinin etekleri, diz kapaklarına kadar iniyordu. Halbuki pantalonunun paçaları, bilâkis kısa ve dar olduğundan uzun konçlu mestleri tamamiyle görünüyordu. Siyah fötr, şapkasını, ancak kasabaya, nahiyeye giderken, yahut ta büyücek memurlardan bir misafiri olduğu zaman kullanırdı.

Çoban Ali: "Para sayılırken bakmak ayıp olur.,, diye gözlerini yerden kaldırmıyordu. Kapının sağ tarafında, ocağa yakın, diz üstü oturmuştu. Rıza Bey: "Otur... Haydi otur!..,, diye ısrar ettiği için memnundu. Fakat kımıldamağa sıkıldığından Buzlu kürt kiliminin üzerinde kalın baldırları sızlamağa başlamıştı.

Kapının solunda, Rıza Beyin dört oğlundan en küçüğü Hüseyin Bey ayakta, hizmet bekliyordu. Ellerini göbeğine kavuşturmuş, gözlerini ayaklarının burnuna dikmişti. Değnek gibi ince bacaklarına sımsıkı sarılan kilot pantalonunun altında kırmızılı, mavili yün çorapları, Aliyi şaşırtacak kadar büyük görünüyorlardı. Nüfus kâğıdına bakılırsa, Hüseyin Bey 12 yaşında idi. Halbuki Ali onun doğduğu zamanı biliyordu. İlk yazda, tamam on beş yaşını bitirecek on altısına basacaktı. Kamilin Fatma ile, alacağı kızla, yaşıttılar.

Hüseyin Bey, birbirine bitişik siyah kaşları ve kemerli burnuyle babasına çok benziyordu. Bu kemer burnun altında dudakları incecik ve mosmordu. Daima işliyormuş gibi kısılmış duruyorlardı. Cepleri, yukarıdan aşağıya, çapraz kesilmiş avcı biçimi ceketi de, kilot pantalonu gibi çizgili siyah kadifedendi. Beline Tosya işi bir kuşak sarmıştı. Yaşına göre beygir terbiye etmesini, mavzer atmasını iyi bilirdi.

«Arkası Var»

BULMACA

Soldan Sağa: 1 — Ayrılış 2 — Arapça 3 — Uzaklık bildirir - Uye - Bir renk 4 — Olur mu? mânasına gelir - Bayağı 5 — Zekâ sahibi - Bir erkek ismi 6 — Bir halife - le, beraber 7 — Yemekten emir - Şart edatı - Bayram 8 — Bir nakil vasıtası 9 — Müessir.

Yukarıdan Aşağı: 1 — Çoğalan 2 — İşçi 3 — Bir nota - Bir sayı - Iskambilde birli 4 — Fasıla - Cüsseli 5 — Rıza gösteren - Esirgememek 6 — Giyilir - Kabile 7 — Bağlama edatı - Isyan eden Isim 8 — Adaleli 9 — Müellif.

★

EVVELKİ BULMACA — Soldan Sağa: 1 — Eteklikli 2 — Mesail - En 3 — Italya 4 — Nihaî - Iki 5 — Oken - Leh 6 — Şe - Fa 7 — Miskinler 8 — Asûriler 9 — Kameriye

Türk - Sovyet Tebliğine Dair Tefsirler

Vichy, 27 (A.A.) — "Ofi„ Delebecque, Türk - Sovyet deklârasyonu hakkında "Action Française„ gazetesinde şu satırları yazıyor: "Sovyetler Birliği Türkiyeye, Polonya gibi, yapmıyacağını ve kendisine tam anlayış göstereceğini temin ederek bitaraf kalacağını teahhüt etmekte - dir. Bütün bunlar pek tehlikeli şeyler değildir. Fakat bu işde doğrudan doğruya menfaattar ve alâkadar olan Türkiye memnun görünüyor. Bu çok iyi bir şey, kiyasetli kimse azla iktifa etmesini bilir.„

"Jour - Echo de Paris„ de bu hususiaki makalesini şu satırlarla bitiriyor: "Ekseriya kanlı sahnelere şahit olan Balkan satrancında hâkim taşların vaziyetleri işte budur. Şimdi oynamak sırası Stalindedir. Henüz parmağını yerinden oynatılacak taşın üzerine koymamıştır. Stalin oyuna iştirak etmemekte, sakit sabırlı bir surette eğilmiş oyuncuları seyretmektedir. Onları ihtimamla takip ediyor ve ilhamlarda bulunuyor. Fısıldayarak ilhamda bulunmak oynamak değildir.„

İş Bankası İdare Heyeti Toplandı

(Başı 1 incide)

Fevkalâde umumî heyet içtimaının oplantısı

Hissedarlar fevkalâde umumî heyet toplantısında ise, banka esas nizamnamesinin bazı maddelerinin tadili hakkında idare meclisi raporu ve bu rapora ilişik tadil teklifleri okunarak müzakere edilmiştir. Bankalar ve devlet müesseseleri memurları barem kanunu mucibince esas nizamnameyle yapılması icabeden bu tadiller umumî heyet tarafından tasvip olunmuştur.

Toplantıların sonunda banka idare meclisi reisi Ahmet Nesimi hayman hissedarlar umumî heyetinde mesai arkadaşları hakkında izhar edilen takdirlerden dolayı şükranlarını beyan etmiştir.

Malatya fabrikaları umumî heyeti toplandı

Ankara, 27 (A. A.) — Malatya Bez ve İplik Fabrikaları T. A. S. umumî heyeti içtima ederek şirketin 1940 senesi faaliyeti ve aynan neticeler tetkik olunmuştur. Birinci işletme senesini idrak etmekte olan Malatya fabrikasiyle Adanadaki mensucat, cırcır ve örese fabrikalarının 1940 senesi çalışmaları neticesinde:

Yedi milyon 382 bin metre muhtelif renkli kasarlı ve çakarlı mensucat, üç milyon 863 bin kilo muhtelif numaralarda iplik mal ve iki milyon 600 bin kilo kozaya kütlü çırçırlamış, iki milyon 385 bin kilo pamuk preselemiştir.

Fabrikalar imalâtında millî müdafaa ihtiyacına da büyük bir yer ayrılmıştır.

Bu sene zarfında 4 milyon 256 bin liralık pamuk ve muhtelif ham madde istihlâk edilmiş ve şirket bu devre mesaisini 363.000 lira kârla neticelendirmiştir.

Amerikaya Sipariş Edilen Makineler Basraya Geldi

Ankara, 27 (TAN Muhabirinden) — Amerikaya sipariş edilmiş olan ziraat makinelerinden 300 Milver makinesi Basraya gelmiş ve tesellüm muamelesine başlanmıştır. Bu makineler, bu ayın ilk haftasında memleketimize getirilecek ve derhal ayrıldıkları mıntakalara sevkolunacaktır. Diğer ziraat makineleri de Amerikadan üç vapurla yola çıkartılmıştır. Haziran ayı içinde memleketimize gelecektir. Ziraat Vekâleti, bu makinelerden bu sene daha çok istifade etmek için pratik tedbirler almaktadır. Her sene bu makinelerden bir miktar daha getirtmek suretiyle memleket zeriyatında bu usulü hâkim kılmıya çalışacaktır. Kom binalar idaresi bu sene Orta Anadoludan başka Urfa ve Diyarbakır mıntakalarında da faaliyette bulunabilmek için tetkikler yaptırmaktadır. Bu işle meşgul olan memurlar Ankaraya döndükten sonra bu iki vilâyete de bir miktar makine gönderilecektir.

İcra Vekilleri Heyeti Dün Toplandı

Ankara, 27 (A.A.) — Icra Vekilleri heyeti, bugün Başvekil Dr. Refik Saydam'ın riyasetindeki haftalık toplantısını yapmış ve ruznamesinde yazılı mesaili müzakere ve tetkik etmiştir

Yugoslavyada Mihvere Muhalif Yeni Hükûmet

(Başı 1 incide)

saya oturduğu zaman, kalemi bir kaç defa alıp bıraktığını, ve âdeta kendi idam hükmünü imzalayan bir mahkûm gibi hareket ettiğini söylemektedirler.

Fakat Tsyetkovitch ve Markovitch'in vicdanlarını zorlıyarak imzaladıkları bu vesikayı istiklâli için kan dökmüş olan ve bu uğurda hiç bir zaman dövüşmekten kaçmamış bulunan Yugoslav milleti bir türlü hazmedememiştir. Lokomotifçiler, Vekillerini Viyanaya götüren treni hareket ettirmek istememişler, gençler İngiliz ve Sovyet sefarethaneleri önünde nümayişler yaparak İtalya ve Almanya aleyhinde tezahürlerde bulunmuşlar, bir çok yüksek zabit ve memurlar, protesto makamında vazifelerinden çekilmişlerdir.

Ve nihayet bu millî tezahürat Kral Naibi Prens Paulle, üçler paktına iltihakı imza eden hükûmet azasının çekilmesini mucip olmuştur.

★ ★

General Simovitch'in riyaseti altında teşekkül eden yeni kabine bütün muhalif partilerin liderlerini bir araya toplıyan millî bir temerküz kabinesidir. Hırvat lideri Maçek kabinede kalmıştır. Mihvere iltihak aleyhinde bulundukları için bir kaç gün evvel istifa eden ziraat ve adliye nazırları ile Moskova sefiri kabineye alınmışlardır. Bu suretle Hırvatlarla Sırplar elele vererek pakta iltihak aleyhinde birleşmişlerdir. General Simovitch Alman ve İtalyan aleyhtarlığı ile meşhurdur. Kabine, heyeti umumiyesiyle, Mihvere iltihak aleyhinde bulunan kimselerden mürekkeptir.

Su halde yeni kabinenin siyaseti de Yugoslavyanın istiklâl ve tamamiyetini korumak, Mihvere girmemek, icap ederse silâha sarılarak vatanın istiklâlini müdafaa etmek olacaktır.

Yugoslav milleti bu hareketi ile istiklâline ne kadar bağlı olduğunu, tazyika boyun eğmiyeceğini, ve Mihver devletlerinin bir uşağı olmaya tenezzül etmiyeceğini isbat etmiştir.

Bu vaziyet karşısında Almanya ne yapacaktır?

Dün Berlinde hariciyenin fikrini soran ecnebî muhabirlerine, simdilik mütalea beyanından içtinap edilmiştir. Demek Berlin daha kararını vermemiştir. Fakat Yugoslav milleti tarafından gösterilecek mukavemetin Almanyanın Balkanlardaki plânını alt-üst edeceği muhakkaktır. Von Ribbentrop, Yugoslavyanın üçler paktına girmesi merasiminde irat ettiği kısa nutukta, Almanyanın Balkanlarda sulhü muhafazadan başka bir gaye takip etmediğini, küçük milletleri kendi maksadına alet olarak kullanmadığını söylemişti. Yugoslavya üzerinde simdi askerî bir tazyik icrasına teşebbüs ederse, harbin Balkanlara yayılmasına bizzat kendisi sebebiyet vermiş, ve bu suretle de bu iddiasını inkâr etmiş olacaktır. Fakat Yugoslavyada Mihvere muhalif bir hükûmetin mevcudiyetine müsamaha ile bakması da mümkün değildir. Onun için Almanya müşkül vaziyete düşmüştür.

Halifax Diyor ki:

(Başı 1 incide)

Lord Halifax, sözlerine şunları ilâve etmiştir:

"İngiltere ve Amerika birbirlerine bağlı kaldıkları müddetçe diğer milletleri bir mıknatis gibi demokrasiye doğru çekeceklerdir. Eğer Almanya da işbirliği yapmak isterse İngiltere onu dışarıda bırakmıyacaktır. Ancak Almanyanın dünya sulhünü bozmıyacağına emin olmak lâzımdır ve bozması için de ortada bir sebep olmamalıdır. İngiltere intikamcı bir sulh istemiyor. Fakat Almanyanın çıkardığı bugünkü harbin ileride tekerrürüne mâni olacak tedbirleri almak emelindedir.„

"İngiltere 1942 yılına tam itimatla bakıyor„

Londra, 27 (A.A.) — Deniz Ticareti Nazırı Cross dün söylediği bir nutukta demiştir ki:

"İngiliz hükmeti 1942 senesini itimatla derpiş ediyor. 1942 de kudretimiz denizlerde ve havalarda pek çok artacak, düşman ise bazı iptidaî maddelerinin yokluğundan sıkıntı çekecektir.„

Cross, ticaret filosu seviyesinin şimdiye kadar hemen hemen olduğu gibi muhafaza edilebildiğini söylemişitr.

Yeni gemi inşaatı

Londra, 27 (A.A.) — Bahriye Nazırı Alexander dün şu beyanatta bulunmuştur:

"Son altı ay zarfında İmparatorluk tersanelerinde inşa edilen harp gemilerinin sayısı iki misllinden fazla artmıştır. Çok miktarda ticaret gemileri için de siparişler verilmiştir

Deniz Harbi

(Başı 1 incide)

tadır. Bu muharebe halen verilmektedir. Bu muharebe, Okyanusun iki tarafındaki iki büyük milletin hayatî menfaatleri ile alâkadardır. Uzun aylar geçmeden bu muharebenin kat'i surette kazanıldığını sizlere bildireceğimden süphe etmiyorum.

Fakat karşılaştığımız başka güçlükler ve başka tehlikeler de vardır. Muvaffakıyetsizlikler olmaksızın yalnız muvaffakıyetler bekliyemeyiz.„

İngilterenin harp gayeleri

Churchill, bundan sonra, harp gayeleri hakkında muhtemel bir deklârasyon yapılması meselesine temas etmiş ve demiştir ki:

"Böyle bir deklârasyon, bugün ancak umumî hututu ile yapılabilir. Millî birliği temin etmek ve memleketin etrafını saran tehlikeleri karşılamasını mümkün kılmak üzere riyasetimdeki hükûmet teşekkül edeli hemen hemen bir sene olmuştur. Bu hükûmet, devam ediyor. Hiç bir zaman bugünkü kadar kuvvetli ve hügünkü kadar ümitle dolu bulunmadık. Millî birlik idame edilmiş ve kuvvetlendirilmiştir. Bütün memleketler, tehlike saatinde hareket tarzı hakkında misal vermis bulunuyoruz. Şeytanı ayaklarımız altında ezinceye kadar millî birliği koruyacağız. Millî birlik menafii sebebiyledir ki, bir harp gayeleri veya sulh gayeleri kataloku vücude getirmekten imtina ettim. Herkes niçin çarpıstığımızı pek iyi biliyor. Fakat, fikrimce tahmin edilemez bir devre sonunda meselelerin hakikî hal suretlerinin ne olacağını böyle bir katalokta bildirmeye teşebbüs ederseniz, o zaman göreceksiniz ki umumî hutut sahasını terkederek hararetli münakasalar sahasına düşeceksiniz. Bu ise, halen yapmakta olduğumuz gayretlerin aleyhindedir ve memleketimizin menfaati için böyle bir hattı hareket alamayız.„

Churchill bundan sonra, İngiliz - Amerikan muhaberatında yer almamış olmasına rağmen Roosevelt'in de ayni fikirde olduğunu kaydetmiş ve demiştir ki:

"Roosevelt, Winant'ın vazifesinden bahsederken, Hitlerin mağlûbiyetinden evvel sulh hedeflerinden bahsetmenin bir şeye yaramıyacağını bildirmiştir. İktidara geldiğim zaman, mağlûp edilmez bir itimat hissiyle meşbudum. Bugün de bana ilham veren ayni mağlûp edilmez itimat hissidir. O zamandanberi İngiliz hava kuvvetlerinin parlak başarıları sayesinde, Hitlerin istilâ plânlarını akim bıraktık. Aman vermez hava bombardımanlariyle memleketimizin sivil halkını tethiş etmek ve korkutmak teşebbüsünü akim bıraktık. Bu manasız ve müstekreh teşebbüs, bütün milletimizin sarsılmaz cesareti sâyesinde muvaffakıyetsizliğe uğramıştır.

İngiltere, zannederim, hal için kendi kendisini kurtarabilir. Fakat insaniyeti ve Avrupayı Hitlerizm tehdidinden kurtarmak ve milletlere yeniden terakki vollarını açmak için, İngiliz dili ile konuşan dünyanın heyeti umumiyesinin müşterek gayretleri lâzımdır.

Netice olarak, geriye doğru bakarak kuvvetimizi fazlalaştırmış ve bizi muvaffakıyet yoluna götürmüş olan bu hadiseleri mütalâa edersek, şu ciheti müşahede etmemiz icabeder: Memnun ve minnettar olmamız için çok iyi sebepler vardır.„

Matsuoka Berlinde

(Başı 1 incide)

Nazırı Matsuoka'yı bu sabah kabul etmiştir. Mülâkat samimî bir dostluk havası içinde cereyan etmiştir. Saatlerce süren mülâkat esnasında üçlü pakt çerçevesi dahilinde Alman - İtalyan - Japon işbirliği ile alâkadar bütün meseleler üzerinde tam bir görüş mutabakatı hasıl olmuştur. Alman Hariciye Nazırı Von Ribbentrop mülâkattan sonra Japon heyeti şerefine bir kabul resmi tertip etmiştir.

Berlinde bir konferans

Berne, 27 (A.A.) — "D.N.B.„ Vichy'den alınan bir habere göre, Japon maslahatgüzarı Harada salı günü Amiral Darlan ile görüşmüştür. Maslahatgüzar, Matsuoka'nın daveti üzerine derhal Berline hareket edecektir. Berlinde Matsuoka'nın riyasetinde Japonyanın Fransa, Almanya, İtalya ve Türkiyedeki siyasî mümessilleri arasında bir toplantı yapılacaktır.

★

Roma, 27 (A.A.) — "D.N.B.„ Matsuoka 31 Martta Romaya muvasalat edecek, üç gün kalacaktır.

Churchil Müzaheret Vadediyor

(Başı 1 incide)

bütün yardımına mazhar olacağı gibi, Amerikadan da mümkün olan bütün müzahereti görecektir. İngiliz İmparatorluğu ile müttefikleri, Yugoslav milleti - nin davasını da kendi müşterek davaları yapacaklardır. Katî zafere kadar beraber yürüyüp beraber mücadeleye devam edeceğiz.„

Londrada tefsirler

Londra, 27 (A.A.) — "A.F.İ.„ Yugoslavyadaki hükûmet darbesi, burada sürprize benzer bir heyecan uyandırmıştır. Şu farkla ki, bu defaki sürpriz, Almanlara müsait değildir. Bununla beraber vaziyet henüz müphem telâkki edilmektedir. Herkes Kral Petro'nun arkasında bu işi idare eden şahsiyetin kim olduğunu merak ediyor. Herkesin merak ettiği diğer bir şey de, haberin Berlinde nasıl karşılanacağıdır. Berlindeki ilk aksülâmeller prestijini kurtarmak arzusunda olduğunu ve yediği darbenin tesirini inkâr etmek istediğini göstermektedir.

Bu hal Londra diplomatik mahfillerinde Almanyanın Belgratta nizamı iade için bir karar almakta tereddüt ettiği şeklinde tefsir ediliyor. Şiddet kullanılırsa, Yugoslavyayı İngilterenin kucağına atmak gibi anî bir netice verebilecektir ve öyle anlaşılıyor ki, vukubulan bu inkişaf Berlinde hiç beklenmedik bir şey olmuştur.

Yugoslavyaya verilen notaların mânası ne imiş?

Berlin, 27 (A.A.) — "Stefani„ Berlinin siyasî mahafilinde gazeteler tarafından sorulan suallere cevaben Belgrad hükûmetine gönderilmiş olan iki notanın Yugoslavyanın misaka iltihak etmek suretiyle girişmiş olduğu teahhütleri hiçbir veçhile değiştirmemekte olduğu beyan edilmiştir. Bu iki nota, bizzat üçüzlü misakın muslihane tasavvuratını teyit etmektedir.

★

Berlin, 27 (A.A.) — "Stefani„ Berlinin salâhiyettar mahafilinde ecnebî gazetecilerin sormuş olduk ları suallere cevaben Yugoslavyanın mihvere iltihakını başka iltihakların takip edeceği beyan edilmiştir .

Çifte Zafer

(Başı 1 incide)

Habeşistanda, Afrikalı ve Belçikalı kıtalar birlikte olarak Gam belâyı zaptederek Baro çıkıntısını düşman kuvvetlerinden temizlemiştir.

İngilizler Libyada Açeyla'dan çekildiler

Roma, 27 (A.A.) — Umumî karargâhın 293 numaralı tebliği:

Şimalî Afrikada Italyan ve Alman cüzütamları Sirtikte kâin Aceyla'yı işgal etmişlerdir.

Şarki Afrikada Kerende şiddetli bir muharebe cereyan etmektedir.

★

Londra, 27 (A.A.) — Buranın askerî mahfillerinde, Libyadaki İngiliz kuvvetlerinin en ileri karakolu olan Açeyla köyünün düşman tarafından işgaline pek az ehemmiyet verilmektedir. Bu mevkii ufak bir devriye kolu tutuyordu. Bu da düşmanın o kadar mühim olmıyan kuvvetleri, orasını işgal etmeden çekilip gitmiştir. Açeylanın "Alman Afrika teşekkülü„ tarafından işgal edildiği yolundaki Alman iddiası hakkında, şu cihet tasrih ediliyor ki, Londraya gelen haberlere göre, bu Alman müfrezesi pek az miktarda zırhlı arabaları ihtiva eden küçük bir ileri müfrezeden ibarettir .

De Goulle Çad havalisinde

Londra, 27 (A. A.) — Brazzaville radyosuna göre, Hür Fransız kuvvetleri kumandanı General de Gaulle halihazırda Fransız hattı üstüva Afrikasında Çad gölü mıntakasında bir teftiş seyahati yapmaktadır.

İtalyan tebliğine göre

Roma, 27 (A. A.) — "Tebliğ„: Şarkî Akdenizde Alman hava kuvvetlerine mensup tayyareler, sefer halinde bulunan düşman gemilerine hücum etmişlerdir. İki nakliye vapuruna isabetli endahtler yapılmış ve ağır hasarata uğratılmıştır.

Reynaud, Daladier Hapisten Çıkarıldı

Vichy, 27 (A. A.) — "Tass„ Hapishaneden çıkarılan Reynaud ve Daladier şimdi ikametgâhlarında mevkufturlar. Kendilerine siyasî faaliyette bulundukları takdirde tekrar hapse atılacakları tebliğ edilmiştir.

Belgrad'ta Hükûmet Darbesi

(Başı 1 incide)

budur. General Duşan Simoviç'i yeni kabineyi teşkile memur ettim. Allaha ve Yugoslavyanın istikbaline güvenerek bütün vatandaşları ve memleketin idare âmirlerini krala ve vatana karşı olan vazifelerini ifaya davet ederim.

IKINCI PETRO„

Yeni Yugoslav hükûmeti

Belgrad, 27 (A.A.) — "Avala„ Ajansı bildiriyor: Yeni hükûmet aşağıdaki şekilde teşekkül etmiştir:

Başvekil: Orgeneral Duşan Simoviç, Birinci Başvekil muavini: Dr. Vlatko Maçek, Ikinci Başvekil muavini: Slobodan Yovanoviç, Hariciye Nazırı: Dr. Monçilo Ninçiç, Dahiliye Nazırı: Jan Budisalieviç .

Marko Dakoviç de kabineye dahildir. Kendisine bir nezaret verilecektir. Kabine âzası Majeste Kral Petro'nun önünde yemin etmişlerdir. Yeni hükûmet General Duşan Simoviç tarafından siyasî şahsiyetlerle istişare edilerek teşkil edilmiştir. Yeni nazırlar derhal vazifeye başlamışlardır. Yeni kabine, bütün siyasî fırkaların ikişer mümessilini ihtiva etmekte ve bir millî birlik hükûmeti mahiyetini taşımaktadır Yugoslav milletinin bütün sınıfları kabinede temsil edilmekte olup hükûmet, milletin mutlak itimadını haizdir.

Tebeddülün hakikî mânası

Belgrad, 27 (A.A.) — Kabine tebeddülü, tamamiyle dahilî bir mesele olup haricî siyasetle bir gûna alâkası yoktur. Millet, iradesini temsil etmiyen bir hükûmeti kabul edemiyeceğini birkaç gündenberi ilân etmekte ve halkın âmaline terceman olacak bir millî birlik kabinesinin teşekkülünü istemekte idi. Işte vukuagelen tebeddülün hakikî mânası budur ve ehemmiyeti bundadır.

Muazzam nümayişler

Belgrad, 27 (A.A.) — Yeni millî birlik hükûmeti, muazzam vatanperverane nümayişlerle karşılanmıştır. Nümayişler sabahtanberi durmaksızın devam etmketedir. Payitaht, emsali görülmemiş bir heyecan içindedir. Yugoslavyanın başlıca merkezlerinde olduğu gibi en hücra köşelerinde de sevinç tamamiyle umumidir. Ahali, vatanperverlik heyecanının kuvvetli ra'şeleri içinde Krala sadakatini ve vatana merbutiyetini teyit eden tezahüratta bulunmaktadır. Her tarafta önlerinde bayraklar çekilmiş olan alaylar görülmektedir. Alayların önünde Kral Petro'nun portresini taşıyan kimseler ilerlemektedir. Memlekette tam bir sükûn hüküm sürmektedir .

Baş Metropolidin hitabesi

Belgrad, 27 A(.A.) — Binlerce insan Sırp ortodoks kilisesi baş metrepolithanesi önünde toplanarak Kral Petro'ya hararetli tezahüratta bulunmuşlardır. Başmetrepolit halka hitaben şu sözleri söylemiştir: "Tam bir asır Sırp kilisesi ve millet, Karayorgiyeviç'lerin şanlı hanedanına sadakat ve feragatle hizmet etmiştir. Sırp milletinin tarih ve şerefinin tehlikede bulunduğu bu kat'î anda hanedanımızın parlak bir yıldızı daha görünmüştür. Genç kral ikinci Petro milleti ile beraber memleketin nâmus ve şerefini muhafaza etmek için iktidarı eline almıştır. Sırplar! Genç kralımızın etrafında toplanın ve onu koruyun. Kilise daima sizinle beraberdir.„

Yedeksubayların sadakati

Londra, 27 (A.A.) — Belgrad, radyosu yedek subaylar cemiyetinin kral Petro'ya bir sadakat telgrafı gönderdiğini bildirmiştir. Bu telgrafta şöyle denilmektedir: "Bütün yedek subaylar büyük bir heyecanla emirlerinizi bekliyoruz. Yaşasın kral!„

★

Belgrad, 27 (A.A.) — "D.N.B.„ Radyo bütün ihtiyat subaylarını bugün saat 16 da ordu evinde yapılacak bir toplantıya davet etmiştir.

Radyo Gazetesine göre

Ankara, 27 (Radyo Gazetesi)— Yugoslavya başvekili ile hariciye vekili Viyanada üçlü paktı imzalıyarak Belgrada döndükleri akşam Belgradda; yalnız bu memleketin değil, bütün Avrupanın mukadderatı üzerinde tesir edecek olan bir hükûmet darbesi olmuştur.

Üçlü paktın Yugoslavya halkiyle ordunun arzusu aleyhine imzalandığı muhakkak idi. Memleketin her tarafında nümayiş ve tezahürat vardı, Prens Paule telgraflar yağıyordu. Fakat buna rağmen pakt imzalandı. Lâkin, nazırlar Belgrada döndükleri sırada, yani saat 4,30 da Belgradda müteveffa Kral Aleksandrın oğlu idareyi ele almış vaziyette idi.

Bu halin evvelden ordu tarafından tertip edildiği muhakkaktır. Fakat, o kadar iyi tertip edilmiş ki, bir kişinin bile burnu kanamadan inkilâp meydana gelmiş, vaziyeti kavrıyan Naipler istifa etmişlerdir.

Bilindiği gibi, İkinci Petro, müteveffa Kral Aleksandr'ın oğludur. 18 yaşına gelinceye, yani gelecek Eylül ayının ortasına kadar memleketi niyabet meclisi idare edecekti. Fakat vahîm olan bugünkü şartlar karşısında Genç Kral idareyi ele almak lüzumunu hissetmiş ve milletine bu yolda bir de beyanname neşretmiştir.

Niyabet meclisi reisi Prens Paul ile karısının kaçtığı veya kaçmasına imkân kalmadan öldürüldüğü söyleniyor. Tsevtkovitch ile hariciye nazırı Markovitch tevkif edilmiştir.

Yeni kabine âzaları ve hususiyetleri

Kral, yeni kabineyi teşkile Orgeneral Duchan Simovitch'i memur etmiştir. Yeni Başvekil aslen Sırptır. Geçen harbe iştirak etmiştir. Kendisi bir müddet hava kuvvetleri kumandan muavinliğini ifa eylemiş, ve daha sonra da bu kuvvetlerin başına geçirilmiştir. Bu esnada Yugoslavyanın hava ordusunu tesis, tensik ve islah etmiştir, Fevkalâde enerjik bir adamdır, Eski Kral Alexandr'ın sevdiği bir askerdir.

Birinci Başvekil Muavini Vlatko Matchek — Aslen Hırvattır. Stephan Ruditeh'in ölümünden sonra Hırvatlara şef seçilmiştir. Matchek 939 tarihine kadar Belgrada muhalefet etmiş, 939 da Svetkoviç iktidar mevkiine geldikten sonra yapılan Sırp - Hırvat anlaşmasını müteakıp kabineye dahil olmuştur. Yine yeni kabinede ayni mevkii muhafaza etmektedir. Kendisi Çek mekteplerinden yetişmedir.

İkinci Başvekil Muavini Slobodan Sonvanaviteh — Dünyaca tanınmış hukuku esasiye profesörü ve tarih âlimidir. Bu vazifeye gelinceye kadar Belgrat üniversitesinde profesör idi. Aslen Sırptır. Sırbistanda tahsil etmiştir. Çok yaşlıdır. Dürüst bir adamdır, İngiliz dostu olarak tanındığı söyleniyor.

Hariciye Nazırı Montehilo Minitch — Radikal partisinin şeflerinden biri olup müteveffa Potehich'in başlıca mesai arkadaşlarından idi. Birçok defalar Maliye ve Hariciye Nezaretlerine getirilmiştir. Meslekten yetişmedir. Yugoslavyada Osmanlı tarihini en iyi bilen adamdır. Oldukça yaşlıdır. Küçük İtilâfın müessislerinden olup, Alman tehlikesini ilk sezen Sırptır. 1929 da Kral Alexandre'm, 1921 kanunuesasisini ilga ederek yeni rejimi kurması üzerine siyasî hayattan çekilmiş, bugüne kadar bu yolda hiçbir vazife almamıştır.

Dahiliye Nazırı Jean Bondissavligivitch — Aslen Sırptır. Mefsuh demokrat partisine mensuptur. Üçlü pakta iltihak kararı meselesi esnasında Sıhhat Nazırlığından istifa ederek bu işe muhalif olduğunu resmen ortaya atmıştır.

Maliye Nazırı aslen Hırvattır. Nüfuzlu şahsiyetlerdendir.

Harbiye ve Bahriye Nazırı General Bogal Janbilitch — Aslen Sırptır. Müteveffa Kral Alexandre'ın en sevdiği askerlerden biri idi. Yaşlıdır. İkinci orduya kumanda etmiş olup son ordu müfettiş muavini idi.

Adliye Nazırı Boja Markovitch — Eski milli radikal partisinin en parlak simalarmdan biridir. Uzun seneler üniversitede profesörlük etmiştir.

Maarif Nazırı Micha Trifon Moitch — Radikal partisinin reis muavini idi. Tanınmış bir Sırp milliyetperveridir. Son 50 senede Yugoslavyada geçen hemen bütün siyasî hâdiselere ismi karışmış ve bu hâdiselerde rol oynamış bir adamdır.

Endüstri Nazırı Andress — Hırvattır. Köylü fırkası âzasındandır. Matchek'in sağ eli mesabesindedir. Düşürülen kabinede de ayni mevkide idi.

Nafia Nazırı Mihi Krek — Slovenlerin lideridir. Katoliktir. Büyük nüfuz sahibidir.

Ticaret Nazırı Cafer — Evvelce de Nazır idi. Müslümanlar arasında ve memlekette nüfuz sahibidir.

Sıhhat Nazırı ile Münakalât Nazırı — Aslen Sırptır. Münakalât Nazırı radikal partisinden olup Başvekillik ve Hariciye Nazırlığı da yapmıştır.

Ziraat Nazırı — üçlü pakta iltihak kararı esnasında da bu vazifede iken istifa eden üç Nazırdan biridir.

Yeni kabinede Nezaretsiz Nazır olarak bulunanlardan biri de Yugoslavyanın üçlü pakta girmesi kararı üzerine vazifesinden istifa eden eski Moskova Sefiridir. Bu zat, totaliter devletlere karşı düşmanlığı ve Rus taraftarlığı ile meşhurdur. Uzun zaman Yugoslavyanın en mühim gazetesi olan Politika'nın başmuharrirliğini yapmıştır.

Üçlü Paktın âkıbeti

Bu inkilâptan sonra üçlü paktın âkıbeti ne olacak? Yugoslavyadan gelen haberlerin hiç biri bu suallere cevap vermiyor. Fakat olsa olsa, bu pakt tatbik edilmemek suretiyle mer'iyet mevkiine konulmıyacaktır. Esasen başka türlü olsa idi, bu inkilâp meydana getirilmezdi.

Halen Berlin ve Roma sükût ediyor, ki bu hadisenin buralarda iyi karşılanmadığını gösteren en kuvvetli delildir.

Bu hadiselerden çıkan en büyük mana, bugün Yugoslavyada tekrar müteveffa Kral Aleksandr'ın ruhunun hâkim olduğunun görülmesidir. Hadisenin şümul ve ehemmiyeti, ancak gelecek günlerdeki vakayiin inkişafı tarziyle anlasılacaktır.

Yugoslav ordusunun bugünkü durumu

Yugoslavyanın askerî vaziyetine gelince, Yugoslav ordusu bugün Balkanların en iyi teçhiz edilmiş ordularından biridir. Tam bir seferberlik esnasında 32 tümen asker çıkarabilir. Halen 800 bin kişi silâh altındadır. Bu, oldukça büyük bir yekûndur. Yugoslav erleri, dünyanın en kahraman ve en fedakâr askerlerindendirler. Büyük harpte Sırpların gösterdiği yararlıkların misline az raslanmıştır.

Şimdi silâh altında bulunan kuvvetlerin en mühim kısımları. Memleketin cenup tarafında yani Üsküp ve Manastır bölgesindedir. Bunun manası toplu bulunmak ve icabında Yunan ordusu ile işbirliği yapmak içindir.

Maamafih cenuptan bir Alman taarruzunu karşılamaya epeyce hazırlanmış olan Yugoslavyanın memleketin diğer kısımlarında da tertibat aldığını söyliyebiliriz. Esasen Yugoslavyanın şimal hududu ile Bulgar hududu çok ârızalıdır. Simalde asılması müşkül nehir ve ırmaklarla tabiî geçitler ve Bulgar hududunda yüksek dağlar mevcuttur.

Macar hududunda vaziyet

Budapeşte, 27 (A.A.) — "D.N.B.„ "Pester Lloyd„ gazetesi yazıyor: Bir ajans, Alman diplomasisinin Macaristan ordusunda büyük mikyasta terhis yapılmasını ve Yugoslav hududundaki Macar kıtaatının geri çekilmesini temine çalıştığı hakkında bir şayia yaymıştır. Macaristanda Alman diplomasisinin bu kabil gayretleri hakkında hiçbir malûmat yoktur ve bu kabil gayretler imkânsızdır. Zira Macaristan seferberlik yapmamıştır. Keza Yugoslav hududundan da kıtaat çekilemez. Bu hudutta hudut muhafızlarından başka kıta yoktur.

★

Sofya, 27 (A.A.) — "D.N.B.„ Hava generali Löhr, Bulgaristan da bulunan Alman hava kuvvetlerini teftiş etmek üzere dün Bulgaristana gelmşitir.

Ankaradaki sefarethanede yapılan merasim

Ankara, 27 (TAN) — Çankayadaki Yugoslavya büyük elçiliğine bugün bayrak çekilmiş yeni kralın resmi merasimle şeref köşesine asılmış ve etrafı çiçeklerle süslenmiştir.

Dünyanın Sivasî Manzarası

(Başı Sa. 3 te)

karşı şeref ve istiklâlini koruyacak bir hükûmet teşekkül edeceğini ve bu hükûmetin paktı tanımıyacağını ve böyle bir hükûmete İngiltere ile beraber Amerikanın da her türlü yardımda bulunacağını söylemesi şayanı dikkattir.

Almanya, bu hadise hakkında, elân sükûtu muhafaza etmektedir.

Almanyanın Yugoslavyaya karşı bir askerî harekete geçmesi, böyle bir hareketin Yugoslav ordusunun Yunan ordusu ile işbirliği yaparak pek kısa bir zamanda İtalyanları Arnavutluktan atmalarına sebep olacağı için, bizzat Sinyor Mussolinin istemiyeceği tahmin edilebilir.

Bununla beraber, Almanyanın, dünyadaki prestijini ve Balkanlardaki kozunu kaybetmekten endişe ederek, yeni hükûmet paktı tanımadığı takdirde, Yugoslavyaya taarruz etmesi ihtimali de yok değildir.

Matsuoka Berlinde

Berlin mahafili bütün Alman matbuatı ve radyoları, Mösyö Matsuokanın ziyareti meselesiyle meşguldürler.

Mösyö Matsuoka bu sabah, meçhul askere çelenk koyduktan sonra Mösyö Ribbentrop ile öğleden sonra da Mösyö Hitlerle görüşmüştür. Müzakerelerin pazara kadar devam edeceği bildiriliyor.

Alman kaynaklarına göre, müzakere mevzuunun esasını Amerika teşkil etmektedir: Amerikanın aldığı son vaziyet üzerine Mihver devletlerinin hattı hareketleri ne olmalıdır? Amerikayı İngiltereye yardımdan menetmek için ne yapmalıdır? Amerikaya karşı müştereken harp mi ilân edilmelidir?

Mösyö Matsuoka ecnebî gazetecilerine yaptığı beyanatta: Mihver devletlerinin, İngilterenin bilhassa Amerikanın harbi uzak şarka yaymasına mani olmak için birleştiklerini ve bu hususta lâzım gelen her türlü tedbirlere baş vuracaklarını; yeni nizamı gerek Avrupada ve gerek uzak şarkta muhakkak surette kuracaklarını; Almanyanın kuvveti sayesinde İngiltereyi muhakkak surette mağlûp edeceğini ve bu hususta Japonyanın kendine düşen vazifeyi yapmaktan çekinmiyeceğini söylemiştir.

Yugoslav hükûmet darbesinin Japon hariciye nazırını endişelendirdiği ve Berlinden ayrılırken daha mülâyim bir lisan kullanmaya mecbur edeceği tahmin edilebilir. *M. ANTEN*

SATIŞ İLÂNI

Üsküdar İcra Memurluğundan.

Hamza Hüsnü tarafmdan Vakıf Paralar İdaresinden 26643 ikraz numarasiyle borç alınan paraya mukabil birinci derecede ipotek gösterilmiş olup borcun ödenmemesinden dolayı satılmasma karar verilen ve tamamma ehlivukuf tarafmdan (3000) lira (00) kuruş kıymet takdir edilmiş olan Kadıköyünde Osmanağa mahallesinde Yoğurtçu park caddesinde eski 64 yeni 82, 84 kapı ve 84, 84/1 taj ve 11 pafta, 65 ada 6 parsel No. lı 616 metre murabbamda bahçeli ahşap evin evsaf ve mesahası aşağıda yazılıdır:

Birinci kat: Yoğurtçu parkına nâzır çift kanatlı ahşap sokak kapısmdan girildikte ufak bir sofa üzerinde iç içe iki oda vardır. Bu sofadan bir kapı ile diğer ufak sofaya geçilir. Burada bir alaturka helâ zemini karesiman döşeli bir mutbak ve mutfağm ittisalinde su ısıtma kazanmı havi kurnasız bir hamam vardır.

İkinci kat: Ahşap merdivenle çıkılan bu katta yine ufak bir sofa üzerinde üç oda ve bir helâ vardır.

Umumi evsafı: Bina tamamen ahşap olup yalnız mutfak ve hamamı ihtiva eden kısım bilâhare kârgir olarak bahçe üzerinde inşa edilmiştir. Binada havagazı, elektrik ve su tesisatı mevcuttur. Binanın kapı, tavan ve çerçeveleri yağlı boyalıdır.

Mesahası: Tamamı 616 metre murabbaı olup bunun 57 metre murabbaı bina 15 metre murabbaı mutfak ve hamam kısmı ve 544 metre murabbaı da bahçedir.

Yukarıda hudut, evsaf ve mesahası yazılı gayrimenkulün tamamı açık arttırmaya konmuştur.

1 — İşbu gayrimenkulün arttırma şartnamesi 3-4-1941 tarihinden itibaren 940/2388 No. ile Üsküdar Icra Dairesinin muayyen numarasında herkesin görebilmesi için açıktır. İlânda yazılı olanlardan fazla malûmat almak istiyenler, işbu şartnameye ve 940/2388 dosya numarasiyle memuriyetimize müracaat etmelidir.

2 — Arttırmaya iştirak için yukarıda yazılı kıymetin yüzde 7,5 u nisbetinde pey akçesi veya milli bir bankanın teminat mektubu tevdi edilecektir. (Madde 124).

3 — İpotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarlarm ve irtifak hakkı sahiplerinin gayrimenkul üzerindeki haklarını, hususiyle faiz ve masrafa dair olan iddilarını işbu ilân tarihinden itibaren on beş gün içinde evrakı müsbiteleriyle birlikte memuriyetimize bildirmeleri icap eder. Aksi halde hakları tapu sicili ile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar.

4 — Gösterilen günde arttırmaya iştirak edenler arttırma şartnamesini okumuş ve lüzumlu malûmatı almış ve bunları tamamen kabul etmiş ad ve itibar olunurlar.

5 — Gayrimenkul 18-4-1941 tarihinde Cuma günü saat 14 den 16 ya kadar Üsküdar İcra Memurluğunda üç defa bağırdıktan sonra en çok arttırana ihale edilir. Ancak arttırma bedeli muhammen kıymetin yüzde 75 ini bulmaz veya satış istiyenin alacağma rüçhanı olan diğer alacaklılar bulunup ta bedel bunlarm bu gayrimenkul ile temin edilmiş alacaklarmın mecmuundan fazlaya çıkmazsa en çok arttıranm taahhüdü baki kalmak üzere arttırma 10 gün daha temdit edilerek 28-4-1941 tarihinde Pazartesi günü saat 14 den 16 ya kadar Üsküdar İcra Memurluğu odasında, arttırma bedeli satış istiyenin alacağma rüçhanı olan diğer alacaklılarm bu gayrimenkul ile temin edilmiş alacakları mecmuundan fazlaya çıkmak şartiyle, en çok arttırana ihale edilir. Böyle bir bedel elde edilmezse ihale yapılmaz. Ve satış talebi düşer.

6 — Gayrimenkul kendisine ihale olunan kimse derhal veya veriten mühlet içinde parayı vermezse ihale kararı fesholunarak kendisinden evvel en yüksek teklifte bulunan kimse arzetmiş olduğu bedelle almıya razı olursa ona, razı olmaz veya bulunmazsa hemen yedi gün müddetle arttırmaya çıkarılıp en çok arttırana ihale edilir. İki ihale arasındaki fark ve geçen günler için yüzde 5 den hesap olunacak faiz ve diğer zararlar ayrıca hükme hacet kalmaksızın memuriyetimizce alıcıdan tahsil olunur. (Madde 133).

7 — Alıcı arttırma bedeli haricinde olarak yalnız tapu ferağ harcını, yirmi senelik vakıf taviz bedelini ve ihale karar pullarını vermiye mecburdur.

Müterakim vergiler, tenvirat, ve tanzifat ve dellâliye resminden mütevellit belediye rüsumu ve müterakim vakıf icaresi alıcıya ait olmayıp arttırma bedelinden tenzil olunur.

İşbu gayrimenkul yukarıda gösterilen tarihte Üsküdar İcra memurluğu odasında işbu ilân ve gösterilen arttırma şartnamesi dairesinde satılacağı ilân olunur. (2396)

TÜRK TİCARET BANKASI A.Ş
KUPONLU VADELİ MEVDUAT
PARANI BURADA İŞLET

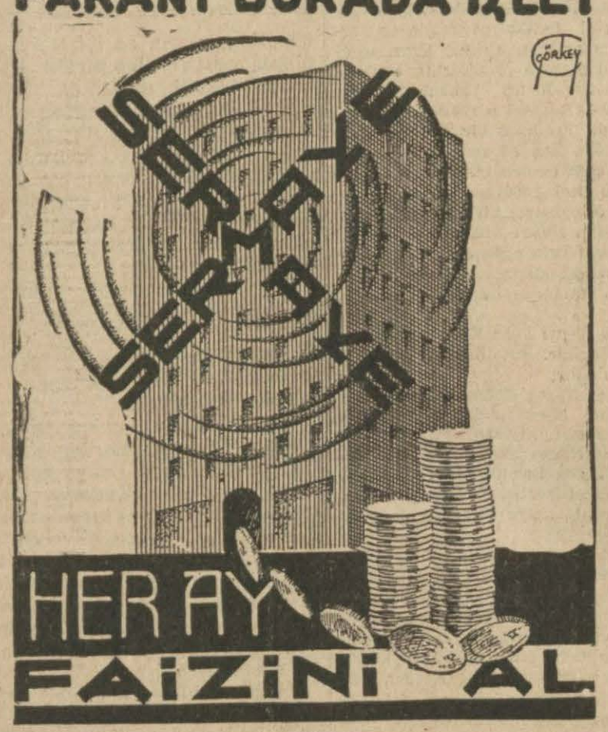

İstanbul Belediyesi İlânları

Tah. Bed.	İlk Tem.	
707,15	53,03	Bebekte Rumelihisarı caddesinde 16 - 18 - 20 numaralı evlerin yol istikametinde kalan kısımlarmın hedim ve tahassül edecek ankazının satışı
568,50	43,54	Rumelihisarmda Rumelihisarı Bebek caddesinde 3/1 numaralı binanın hedim ve tahassül edecek ankazının satışı.
1299,00	97,42	Rumelihisarmda Refikbey caddesinde 87 — 89 numaralı evin hedim ve tahassül edecek ankazınm satışı.

Tahmin bedelleri ile ilk teminatı miktarları yukarıda yazılı üç parça ankaz satılmak üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhale 14-4-941 Pazartesi günü saat 14 de Daimi Encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektuplariyle ihale günü mauyyen saatte Daimi Encümende bulunmaları. (2413)

İnhisarlar Umum Müdürlüğü İlânları

1 — Mevcut şartname ve nümune mucibince 1000 metre yeşil, 10,000 metre beyaz yağlı kaneviçe pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 2.4.941 çarşamba günü saat 11 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartname ve nümune sözü geçen şubeden parasız alınabilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte teklif edecekleri fiyat üzerinden %7,5 güvenme parasiyle birlikte mezkûr komisyona müracaatları. (2336)

BİR HAKİKAT! Sayın müşterilerimizin nazarı dikkatine:

Pırlantalı ve elmaslı saat demek, bir kelime ile SİNGER SAATİ demektir. Çünkü: Pırlantalı ve elmaslı saatlerin bütün hakiki evsafı meşhuru âlem olan SİNGER saatlerinde toplanmıştır. Bunun için: Saat alacağınız zaman, tereddütsüz SİNGER saati almalısınız ve saatin üzerindeki SİNGER markasına, müessesemizin adresine dikkat etmeniz lâzımdır.
Modayı takip eden her asrî kadın için kıymetli taşlarile ve nefis işlemesile hakikaten nazarı dikkati celbeder. böyle bir harikulâde SİNGER saatine sahip olmak âdeta bir saadettir.

SİNGER SAATİ Hoşa gidecek en makbul ve en güzel HEDİYELİKTİR

No. 82 - A 200 elmas ve 11 pırlantalı 500 lira EM SALLERİ GİBİ 15 SENE GARANTİLİDİR.
Dikkat : Singer saatleri İstanbulda yalnız Eminönü merkezindeki mağazamızda satılır - İstanbulda şubemiz yoktur. Adres: SİNGER SAAT Mağazaları İstanbul. Eminönü No. 8

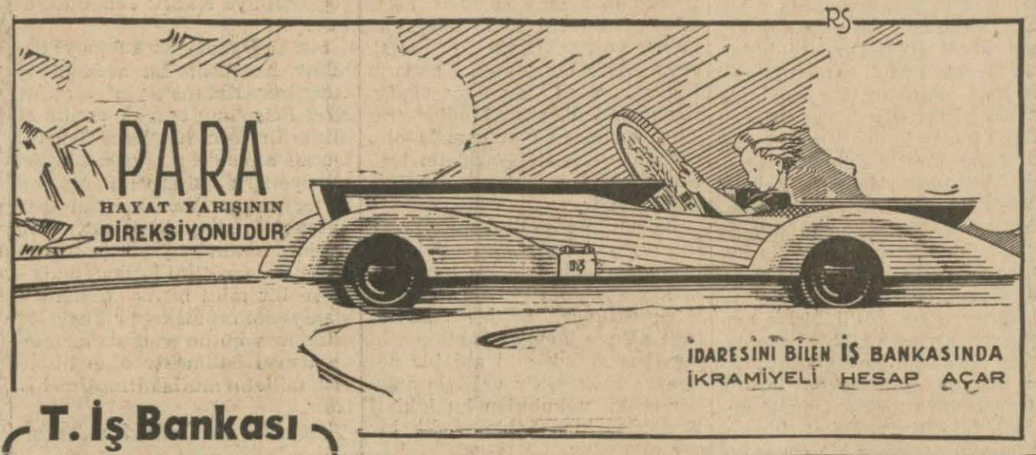

T. İş Bankası
Küçük Tasarruf Hesapları 1941
İKRAMİYE PLÂNI
Keşideler 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1941 İkramiyeleri

1	adet	2000	Liralık	=2000.—Lira
3	„	1000	„	=3000.— „
2	„	750	„	=1500.— „
4	„	500	„	=2000.— „
8	„	250	„	=2000. „
35	„	100	„	=3500.— „
80	„	50	„	=4000.— „
300	„	20	„	=6000.— „

KAYIP: Ziraat Bankası İstanbul şubesindeki 19713 numaralı tasarruf hesabımda kullandığım tatbik mühürümü kaybettim. Yenisini yaptıracağımdan hükmü kalmamıştır. **Fatma Altın**

KAYIP: Boyabat askerlik şubesinden aldığım terhis tezkeremi zayi ettiğimden hükmü olmadığını ilân ederim.
Boyabadın Asarcık Kazaklı köyünden Recep oğlu Abdullah Kabadayı 1316 doğumlu.

PERDE VE SAHNE
Aylık
Sinema ve Tiyatro
Mecmuası
Çıkaran: Nire Ertuğrol
1 Nisanda Çıkıyor.

Gidin ve Görün
En Makbul ve Değerli Hediyeler :
AGA RADYO
Fevkalâde Mükemmel Makineler
EMERSON RADYO
Küçük, zarif olmakla beraber büyük kabiliyet
PİKÖP
Otomatik Plâk değiştiricisile Mücehhez
Bisiklet - Motosiklet
Çocuk Arabaları Ve Pusetleri
AKORDEON VE Alâtı Musikiye
En Güzel Plâklar ve GRAMOFONLAR
Beyoğlu İstiklâl Caddesi No. 48/1
ODEON
Mağazasında satılmaktadır

Doktor Hafız Cemal
Dahiliye Mütehassısı
Pazardan başka her gün saat (2 — 6) ya kadar İstanbul Divanyolu No. 104.
Tel. 22398

ODEON
Yeni Çıkan Plâklar
MÜZEYYEN SENAR
270423 No. YÂD ELLER ÇOBAN KIZI — «Kahveci Güzeli filminden» (Beste: Sadettin Kaynak)
AHMED COŞKUNSES
270421 No. ŞÂD OLURDUM HER DERDE ŞİFA — Bahriye çiftetelli gazel — Saba gazel
KORO HEYETİ
270424 No. DAĞLAR DAĞLAR KÖŞKÜM VAR — Rumeli şarkısı — Rumeli şarkısı
ADANALI AZİZ ŞENSES
270425 No. GELİN AYŞE NE KARA İMİŞ ŞU ALNIMIN YAZISI — Halk şarkısı — Dağı şarkı

FIKRI T. KARDEŞ
Otomobil ve Makinist Okulu
17 nci yılının 94 ncü devresini 11 Nisan 941 de açacaktır. MOTÖR DEVRİNDE YAŞIYORUZ. MOTÖRLÜ MESLEKLERİ TERCİH EDELİM. Tedris usulümüzü, şartlarımızı bilmek istiyenlere program gönderilir. Kayıt başlamıştır.
Bomonti Tramvay durağı, Ebe kızı sokak No. 1 Şişli. Tel: 80259

Türkiye Cümhuriyeti
ZİRAAT BANKASI
Kuruluş Tarihi: 1888. — Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası. Şube ve Ajans adedi: 265
Ziraî ve Ticarî her nevi banka muameleleri.
Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	adet	1.000	Liralık	4,000	Lira		
4	„	500	„	2,000	„		
4	„	250	„	1,000	„		
40	„	100	„	4,000	„		
						100 adet	50 Liralık 5,000 Lira
						120 „	40 „ 4,800 „
						160 „	20 „ 3,200 „

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir.
Kuralar senede 4 defa 11 Eylûl, 11 Birincikânun, 11 Mart ve 11 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Dr. İhsan Samı
BAKTERİYOLOJİ
LÂBORATUARI
Umumi kan tahlilâtı. Frenk noktai nazarından (Wassermann ve Kahn teamülleri) kan küreyvatı sayılması. tifo ve sıtma hastalıkları teshisi. idrar balgam, cerahat kazurat ve su tahlilâtı Ültra mikroskopi. hususi aşılar istihzarı. kanda üre. seker klorür kollesterin miktarlarının tayini
Direnveli No. 113 Tel. 2095

Doktor
ÇİPRUT
Cildiye ve zühreviye mütehassısı
Beyoğlu Yerli Mallar Pazarı karşısında Posta sokağı köşesinde Meymenet apartımanı, Tel:43353

KAYIP: 928 — 929 ders senelerinde Galatasaray yedinci sınıfından almış olduğum tasdiknameyi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. 375 numarada kayıtlı Ali oğlu Hasan.

GRİPİN
Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma
Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser.
İcabında günde 3 kaşe alınabilir. TAKLİTLERİNDEN SAKININIZ.
HER YERDE PULLU KUTULARI ISRARLA İSTEYİNİZ

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme idaresi ilânları

Haydarpaşa istasyonunda mevcut makine deposunun tevsii ve bürolar inşaatı işi kapalı zarf usulü ile ve vahidi fiyat üzerinden eksiltmeye konmuştur. Bu işin döşeme betonları için icap eden eski raylar idare tarafmdan verilecektir.

1 — Bu işin muhammen bedeli 160.000 liradır.

2 — İstekliler bu işe ait şartname vesair evrakı Devlet Demiryolları Ankara ve Haydarpaşa veznelerinden 8 lira mukabilinde alabilirler.

3 — Eksiltme 14.4.941 tarihinde pazartesi günü saat 16 da Ankarada Devlet Demiryolları yol dairesinde merkez 1 inci komisyonunca yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin teklif mektuplariyle birlikte aşağıda yazılı teminat ve vesaiki ayni gün saat 15 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

A — 2490 sayılı kanun ahkâmına uygun 9250 liralık muvakkat teminat,

B — Bu kanunun tayin ettiği vesikalar,

C — Bu işe mahsus olmak üzere Münakalât Vekâletinden alınmış ehliyet vesikası,

Ehliyet vesikası için ihale tarihinden en az sekiz gün evvel bir istida ile Münakalât Vekâletine müracaat olunması. (1692 — 2351)

★

Muhammen bedeli 22.500 (Yirmi iki bin beş yüz) lira olan Sterilizasyon cihazları ve teferrüatı 5 Mayıs 1941 Pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 1687,50 (Bin altı yüz seksen yedi lira elli kuruş) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat 14,30 za kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme Dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılacaktır. (2201)

★

Muhammen bedel, muvakkat teminat ve miktarları aşağıda yazılı dört grup çam ve köknar kereste ayrı ayrı ihale edilmek üzere 8.4.941 salı günü saat 15 de kapalı zarf usuliyle Sirkecide 9 işletme binasında A. E. komisyonu tarafmdan satın alınacaktır.

İsteklilerin ayni gün saat 14 de kadar her grup için ayrı ayrı olmak şartiyle teminat ve kanuni vesikaları ihtiva edecek olan kapalı zarflarını komisyona vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak komisyondan verilmektedir. Yalnız 37281,40 liralık mübayaaya ait şartname 187 kuruş mukabilinde Sirkeci veznesinden temin olunur. (2123)

Miktar M3	Cinsi	Muhammen bedeli Lira	Muvakkat Te. Lira
252,08	Çam kalas ve azman	15223,69	1141,78
330,58	Çam tahta	19834,80	1487,61
716,95	Köknar kalas	37281,40	2796,11
409,24	Köknar dilme ve tahta	23331,28	1749,85

İstanbul Defterdarlığından:

Sıra No.	Nev'i	Muhammen bedeli Lira	Teminatı Lira	İhale tarihi
1	Galata Sultan Beyazıt Mah. Mumhane Sok. 7, 9 sayılı mağazanın 4/14 hissesi. (Mübadil)	4000	300	24/3/941
2	Üsküdar Kuzguncukta Hacı Kaymak Behlül Sok. E. 98 Y. 25 No. ev	1200	90	„
3	Beyoğlu Kamerhatun Mah. Kızılcık Sok. E. 9, Y. 25 No. evin 6/20 hissesi. (Mübadil)	540	18	„
4	Asliye hukuk mahkemesinin bulunduğu bina bahçesindeki büfenin bir senelik icarı.	150	11,25	„
5	Balatta Hacı İsa Mah. Dörtyol ağzı So. E. 72, Y. 115 No. dükkânm 61/600 hissesi. (Mübadil)	164,37	12,35	3/4/941
6	Sarıdemit Mah. Keresteciler caddesinde E. 525, Y. 117 10. M2 arsa	45	3,50	„
7	Şehremini Uzun Yusuf Mah. Suyolcu sokak 12 No. ev	270	20,25	„
8	Ahiçelebi yeni Zindankapı Mah. İkinci Kantarocoğlu Sok. E. 16, Y. 3 No. lı dükkânm 2 : 4 hissesi.	875	65,63	„
9	Heybeliada eski Arka yeni Fatih sokak E. 14, Y. 16 No. 204 M3 arsa.	600	45	„
10	Fener Tevkii Cafer Mah. Taşmerdiven Sok. 24 No. evin nısfmın 1/4 hissesi.	168,75	11,25	„
11	Yeniköy Alipaşa Mah. Bağlar sokak 94, No. 2 hek. 6 ar tarla.	404,94	30,37	10/3/941 tarihinden itibaren bir ay içinde.
12	Süleymaniye Mimar Sinan Mah. Dökmeciler Sok. 31 No. dükkân (Mübadil)	250	18,75	„
13	Beyoğlu İnönü Mah. Küçük Bayır Sok. 41 No. 65 M2. arsa	75	5,63	„
14	Beyoğlu Şehit Muhtar Mah. Şakir Sok. 15 No. 52 M2 arsa.	140	10,50	„
15	Beyoğlu Bülbül Mah. Tenekeci Sok. 12, 14 No. lı 119 M2 arsanın nısfı.	75	5,63	„
16	Üsküdar Validebağı Toptaşı caddesi 272, 274 No. lı dükkân ve hane.	1040	74	„
17	Fatih Merkez Ef. Mah. Beylerbeyi aralık Sok. E. 15, Y. 13 No. lı 11 hektar tarla.	200	15	„

Yukarıda yazılı gayrimenkullerden 1 ilâ 4 sıra numarasında kayıtlı olanlar 24/3/941 pazartesi günü ve 5 ilâ 10 numarada yazılı olanlar 3/4/941 perşembe günü açık arttırma ile, 11 ilâ 17 numaradakiler 10/3/941 tarihinden itibaren bir ay içinde pazarlıkla haftanın pazartesi ve perşembe günleri saat on dörtte milli emlâk müdürlüğünde toplanan komisyonda ihale edilecektir. Mübadil işaretli emvalin bedeli ikinci tertip mübadil tasfiye vesikası ile de ödenebilir. Fazla izahat için milli emlâk 4 üncü kalemine müracaat (2099)

İstanbul 4 üncü İcra Memurluğundan:

Tan gazetesinin 25-3-941 tarihli nüshasının 4 üncü sahifesinin 7 inci sütununda satışı yapılacak şekerlere ait ilânda 1 inci arttırma günü 28-3-941 perşembe gösterilmiş ise de cuma günü olduğu tavzihan ilân olunur.

Sahip ve Neşriyat müdürü Emin UZMAN, Gazetecilik ve Neşriyat T. L. Ş. TAN matbaası

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Muhammen kıymeti Lira	K.	Pey akçesi Lira	K.	Semti	Numarası	Cinsi
181	50	13	62	Üsküdar Atik Valde Osman paşa sokak	37	Bir bap hane

Yukarıda yazılı hane açık arttırma ile satılacaktır. Taliplerin 14.4.941 pazartesi günü saat 14 de müdüriyet akarat kalemine lüzumu müracaatları. (2402)